

# GAZETA LWOWSKA

Wychodzi co tydzień o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.  
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.  
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarnieckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.  
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.  
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe insykraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.  
Listy należy frankować. Reklamacje otwarte wolna są od opłaty pocztowej.

## Ogłoszenie przedpłaty.

Zapraszając szanownych abonentów naszych do odnowienia przedpłaty na rok przyszły, uwiadomiamy, że jak w ubiegającym półroczu tak i na przyszłość *Gazeta Lwowska* nie wiążąc się wcale zwyczajnym swym rozmiarem, rozszerzać będzie zawsze swą objętość, ilekroć wymagać tego będzie żywszy ruch publiczny i obfitość wypadków krajowych i zagranicznych. W takich porach większego napływu materiału dziennikarskiego *Gazeta Lwowska* zamiast zwyczajnych czterech, dawać będzie swym czytelnikom 5—6 stronic ścisłego druku, tak aby mimo nadzwyczajnych rozmiarów jednego dzieła, nie ucierpiała na tem reszta codziennych rubryk dziennika. Jak dotąd tak i na przyszłość usilnem będzie staraniem redakcyi, aby obok wyczerpującego a przedmiotowego obrazu polityki krajowej i europejskiej dzieła literacki i ekonomiczny odpowiadał różnostronnym wymaganiom.

Część **gospodarcza i ekonomiczna** *Gazety Lwowskiej*, zasilana dotychczas wyłącznie oryginalnymi pracami pisarzy fachowych, będzie zawsze przedmiotem szczególnej troskliwości redakcyi, która pragnie uczynić ją źródłem obfitych i pewnych informacji.

W **fejletonie** obok krótszych powieści zamieszczać będziemy jak dotąd obrazki, szkice i rozprawki, czerpiące temat swój z dziejów, z historii obyczajowej, z literatury, sztuki i życia towarzyskiego, kierujemy się bowiem zasadą, że jeśli który, to ten dział przedewszystkiem zalecać się winien różnaitością i odpowiadać odmiennym upodobaniem czytelników.

Obok wielu już przygotowanych prac drukować będziemy w **fejletonie** *Gazety Lwowskiej* szereg obrazków starszszlacheckich przez **Władysława Łozińskiego** pod tytułem:

**Nowe opowiadania JM Pana Wita Narwoja Rotmistrza gwardyi konnej koronnej.**

Pragnąc, aby *Gazeta Lwowska* czyniła zadość nie tylko dziennikarskim ale i lite-

rackim wymaganiom swych czytelników, wydawać będziemy nadal jako dodatek miesięczne pismo **Przewodnik naukowy i literacki**, który stanowi niejako premię dla abonentów, wszyscy bowiem prenumerotorowie, którzy nadsyłają odrazu przedpłatę cało lub półroczną, otrzymują pismo to **bezpłatnie**. *Przewodnik naukowy i literacki* wychodzi w miesięcznych sześciu arkuszowych zeszytach, składa się więc na dwa tomy o 72 arkuszach druku, zawierających cenne prace z wszystkich działów umysłowego życia. Pierwszy zeszyt przyszłoroczny, styczniowy, zawiera następujące rozprawy: **Pierwotny ustrój Polski** przez Dr. **Antoniego Małeckiego**; **Proces Radziejewskiego** przez Dr. **Ludwika Kubalę**; **Zeszłowieczny dziennik lwowski** przez hr. **Maurycyego Dzieduszyckiego**; **Król Stanisław August w Grodnie** przez Dr. **Antoniego J...**; **Konrad Wallenrod w poezyi a w dziejach**; **Podróż do Włoch Oświęcima** i t. p.

Przedpłata na *Gazetę Lwowską* wynosi:

Całorocznie w miejscu: 12 zł. pocztą: 16 zł. półrocznie (od 1. stycznia do końca czerwca:) w miejscu 6 zł. pocztą 8 zł. ćwierćrocznie (od 1. stycznia do końca marca) w miejscu 3 zł. pocztą 4 zł. miesięcznie (od 1. do końca każdego miesiąca) w miejscu 1 zł. pocztą 1 zł. 35 ct.

Prenumerotorowie cało i półroczni otrzymują *Przewodnik naukowy i literacki*, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej* bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct. drudzy 30 ct. *Przewodnik* prenumerowany osobno kosztuje rocznie 4 zł.

Celem wczesnego ustalenia stopy nakładowej, upraszamy o rychłe nadsyłanie przedpłaty.

## CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Minister sprawiedliwości przeniósł na własne żądanie adjunktów sądowych: Franciszka Riessa z Jasła do Brzeska, a Edmunda Gärtnera z Ulanowa do Dąbrowy.

Minister sprawiedliwości przeniósł adjunkta sądu powiatowego w Miłowce Józefa Jastrzębca Wierzbickiego w tym samym charakterze do Dąbrowy.

Minister sprawiedliwości mianował następujących auskultantów adjunktami sądu powiatowego w okręgu krakowskiego wyższego sądu krajowego: Emila Linhardta w Miłowce, Jana Sitowskiego w Białej, Andrzeja Niedzielskiego w Myślenicach, dr. Teofila Warchałowskiego w Jasle, a Mieczysława Jabłońskiego w Ulanowie.

## CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 23. grudnia.

Ostatnie posiedzenie Izby deputowanych, na którym unieważniono wybory z większej posiadłości w górnej Austrii z powodu udziału osób duchownych posiadających dobra kościelne, ciągle w wysokim stopniu zajmuje uwagę dziennikarstwa wiedeńskiego i stanowi przedmiot licznych artykułów polemicznych. Gdyby jeszcze dotąd trwała sessya parlamentarna, sprawa ta poszłaby już w zapomnienie, ustępując przed innymi świeższymi przedmiotami. Skutek praktyczny bowiem tej sprawy nie jest tak bardzo doniosły, a sam fakt, że rząd nie podzielał zdania, z którym powstała większość deputowanych, w tym wypadku nie ma znaczenia politycznego. Ci, którzy wiecznie marzą o klęskach gabinetu i życzą sobie tego szczerze, radziby w tym epizo-

dzie parlamentarnym znaleźć cel swoich marzeń. Rząd poniósł klęskę z łaski własnego stronnictwa! — tak wołają przeciwnicy ministerstwa, i oglądają się już za skutkami tej klęski. Skutków tych wcale się nie doczekają a właśnie ta pewność, że rezultat głosowania nie wpłynie wcale na losy dzisiejszego gabinetu, pozwoliła deputowanym wiernokonstytucyjnym stanąć po stronie przeciwnej. Gdyby nie ta pewność, wybory zakwestyonowane byłyby uznane ważnymi bez wielkich wysiłków ze strony rządu. Minister Unger ograniczył się w mowie swojej do przedmiotowego przedstawienia sprawy: wyjaśnienia wątpliwości prawnych, nawet jednym słówkiem nie starał się wyrzucić pressyi moralnej, chociaż mógł tem zapewnić zwycięstwo swoim zapatrywaniom. Za unieważnieniem bowiem wyborów padło tylko o dwa głosy więcej niż za wnioskiem przeciwnym a większość ta bynajmniej nie składała się z deputowanych obznajomionych doskonale z przedmiotem i wszelkimi wątpliwościami. Zaledwie wybitniejsze osobistości wiedziały dobrze, o co chodzi i co przemawia za zdaniem dr. Herbsta lub ministra dr. Ungra, reszta zaś deputowanych wiernokonstytucyjnych poszła niewolniczo za ich zdaniem. To twierdzenie nie jest bynajmniej śmiałem, bo dziś jest już faktem notorycznym, że deputowani, którzy głosowali przeciw rządowi, podpisali pewien rodzaj pisemnego zobowiązania. Cóż dziwnego zatem, że wobec z góry powziętego zamiaru co do głosowania przekonywające wywody ministra dr. Ungra nie osiągnęły pomyślnego skutku? W ciągu tej mowy może niejeden deputowany żałował, że takim zobowiązaniem się zagroził sobie drogę do uzasadnionej zmiany zdania.

Patrząc na dzisiejsze redukcye sił urzędniczych w Węgrzech, mimowoli nabywa się przekonania, że albo dotąd panowało lekkomyślne marnotrawstwo sił albo w przyszłości maszyna państwowa narażoną będzie na wielkie niebezpieczeństwo. Zaraz od początku przesilenia skarbowego rząd węgierski zaczął oszczędzać na posadach u-

## LOSY PIĘKNEJ KOBIETY

V.

(Dokończenie.)

Biskup Sierakowski i brygadyer Rudnicki, jeszcze za życia jej męża, w jednym roku rozstali się z tym światem (1802); po zgonie zaś marszałka inni dość prędko podążyli za nim.

Szereg ten rozpoczął niefortunny przeciwnik konstytucyi 3go Maja, zagorzały stronnik złotej wolności szlacheckiej, Jan Suchorzewski, biedny, tułający się po możniejszych dworach. Z kolei po raz może setny przywędrował do Tulczyzna i głowę tu swoją złożył skołatana (1807); dalej hetmani Seweryn Rzewuski (1811 w Wiedniu), Fr. Ksawery Branicki (1819 w Białocerkwi), marszałkowie zastępcy: Michał Walewski (1816), Antoni Pułaski (1820), konsyliarze braclawscy i podolscy — Benedykt Hulewicz (1818), Tomasz Wigurski, Seweryn Kaczkowski, Ludwik Gołyński, Adam Moszczeński (1822), bracia Mossakowscy — major i niedoszły wysłannik od generalności do Porty Otomańskiej. Słowem, z tej gromady, całej prawie z szranków komisarskich powstałej, przeobrażonej w końcu w wojewódzkich dygnitarzy, a jeszcze później w dzierżawców Tulczyńskich i Humańskich, przeżyli ją tylko — pan Antoni Nowina Złotnicki, Bończa Dyzma Tomaszewski i Klemens Leszczyński.

Pierwszy bojował w Persyi, od czasu zaś nieporozumień, o których wspomnieliśmy wyżej, nie zbliżał się już do Potockich; drugi pisał niedołążne sielanki, i pracował nieustannie nad wynalezieniem jeżeli nie

powodów usprawiedliwiających przeszłe postępowanie to przynajmniej nad zebraniem okoliczności łagodzących. Szwagier jego Chrzęszczewski zebrał to wszystko w jedno, ale tego za mało jeszcze, by wydać wyrok uniewinniający.

Tomaszewski nie przestawał bywać w Tulczyźnie i w Humaniu, zawsze z należąną attencyą dla JW. marszałkowej; Klemens Leszczyński przeobrażony z podstarościego na pułkownika, z pułkownika w bogatego posiadacza ziemskiego, marszałkował ucziwie i po obywatelsku szlachcie Winnickiego powiatu. Do końca on został wiernym domowi, z którego wyszedł, służył radą wdowie, zawsze nawał interesów majątkowych dźwigającej na barkach. A i pierwszy małżonek uprzedził ją, skończył on w 1814 r., doczekawszy sędziwej starości; a choć się nieraz ze sobą waśnili, zawsze atoli Zofia miała dlań pewien rodzaj życzliwości w swoim sercu.

Bała się go jako męża, ale o przyjaźni jego nieustannie czyniła zabiegi. Życzliwość ta i w testamentie przez nią zostawionym maluje się dosadnie; oto wzmiankując o swoim synie zostawionym z pierwszego małżeństwa i zapisach mu poczynionych, dodaje:

— Lube jest synem innego ojca, zawsze jednak i był i jest pełen najczulszego przywiązania do braci i sióstr swoich przyrodnich; i dlatego spodziewam się, że synowie i córki moje Potoccy, szanując jak ojca swego, Józefa Witta nie będą mi miały za złe tego nowego dowodu przywiązania do syna z pierwszego małżeństwa.

Około 1820 r. zdrowie zaczęło niedopisywać ex-marszałkowej. Starość witała spokojnie z uśmiechem. Córkę jedną wydała za hr. Kisielewa, syn Aleksander, ulubieniec

i chluba matki (a że był „chlubą“ istotnie, tego dał dowód całym swoim życiem późniejszym), był już rotmistrzem gwardyi...

Oto jak go maluje Chrzęszczewski: „Dosluzywysz się rangi, schronił się w zacisze prywatnego życia, oddając się muzyce, czytaniu i poufałemu z zażyłem towarzystwem obcowaniu. Za młodu znacznym zawładnąwszy majątkiem, dochodów swoich używał skromnie, ze ścistem bardzo własnych potrzeb ograniczeniem, nie dla zbioru bogactw, do których żadnej ceny nie przywiązywał, ale dla większej możności dobrze czynienia. Dopomagał matce, do wykłaniania się z długów Jerzego Szczęsnego, a resztę na nagrody ludziom domowi swemu zasłużonym i na wsparcie rodzin godnych politowania poświęcał“.

Drugi syn, najmłodszy, był jeszcze młodzieniaszkiem, córka, Olga, późniejsza hr. Naryszkinowa, słynna z urody i pełnego cnót serca... Wreszcie długi się zmniejszały, marszałkowa zdobyła kredyt, uznanie, nawet — jeżeli chcecie — szacunek powszechny... Społeczność nasza jest dla szczęśliwych pobłażliwa!

Ale obok tych powodzeń — kolce wyłączać się zaczęły, przyszła choroba — cierpienie zrazu nie znaczące, groźne przybrało cechy; bole niewysłowione spędzały sen z powiek, przeczucie rychłego zgonu w pewnik się zmieniło...

Trzeba było pomyśleć o ostatnim rozporządzeniu. W tym celu, przed wyjazdem na kuracyę zagranicę, udała się w 1822 roku do Petersburga i tam ułożyła testament.

Cenny to dokument, maluje się w nim kobieta cała, nie ta dawna bajadera, ale przeobrażona, poważna, surowa i nawet piękna moralnie. Na opiekunów dla dzieci uprosiła hr. Miłoradowicza, generał-guberna-

tora petersburgskiego, zabitego w czasie rozruchów 1825 r. i ks. W. Witgensteina dowodzącego drugą armią; na świadków aż pięciu dygnitarzy, senatora ks. Kuriakin, Łanskajoja, admirała Mordwinowa, wice-admirała Szyszkowa i znakomitego hr. Arkadju-sza Morkowa.

Testament składa się z 20 punktów; powtarzać wszystkiego nie widzimy potrzeby, tembardziej, że są tu zarzuty, które tajemnicą pomiędzy rodziną pozostać winny, zrobimy tylko wyjątki, potrzebne dla zao-kraglenia naszego opowiadania o Zofii Potockiej.

Na początku obala ona testament w 1809 r. ułożony, cel bowiem jego „ten był jedynie, aby zabezpieczyć los zesłego grafa Jerzego, najstarszego potomka pierwszego łoża i ukochanego syna s. p. męża swego, który po zbyt skwapliwej stracie całej fortuny swojej, opuszczony iż tak rzekę od rodzonych z pierwszego małżeństwa braci, bez żadnego funduszu wyjechał za granicę. W tak smutnym więc stanie z pobudek samej litości, bardziej zaś jeszcze, szanując pamięć ojca, a najmilszego męża mojego, przyjąłem na mnie i na dzieci moje świętą powinność, przystojnego opatrzenia w ostatnim zostającego upadku“. Nie długo korzystał z ofiary jemu zrobionej Jerzy Szczęsnny, bo nie dalek jak w ciągu roku po tej epoce, zakończył życie swoje w cudzych krajach, zostawując w swym testamentie. Wyraz najczulszej wdzięczności za okazaną jemu pomoc....

Ta wzmianka jest jakby długiem spłaconym, młodo z jej przyczyny zgastemu pa-sierbowi.

Dalej już idą rozporządzenia majątkowe; a sporo się tego uzbierało: 37.000 dusz, osiedlonych na odpowiedniej ilości ziemi, krom tego 40.000 morgów stepu

rzędowych nieobsadzając tych, które zostały opróżnione. Minister Ghyczy poszedł w tym samym kierunku przy układaniu preliminarza państwowego na r. 1875 a komisya sejmowa nie miała, że oszczędność może być na tem polu jeszcze o wiele dalej posunięta. Ale jeszcze i na tem nie kończy się ta redukcya. Minister - prezydent zapowiedział jeszcze dalszy krok w tym kierunku, bo oświadczył, że ministerstwo handlu może być w przyszłości zlانة z ministerstwem komunikacji bez żadnej ujemnej dla interesów państwowych. To oświadczenie jest głównie z tego powodu ważnym, że decentralizacja postawiona w niej została jako zasadnicza podstawa zamierzonej reformy administracyjnej. Na ten temat rozprawiła już przed rokiem długo osobna komisya sejmowa węgierskiego, ale sprawa nie została jeszcze wyczerpana.

Najgorzej wyszli na procesie hr. Arnima Niemcy mieszkający w Paryżu i w ogóle we Francji. Nienawiść i pogarda, której na każdym kroku doznawali w pierwszej chwili po zawarciu traktatu pokojowego, znacznie się z czasem uśmierzyła, bo obawiano się zatargów z potężnym cesarstwem niemieckim. Nie była to szczerą poprawą lecz tylko zrzęzna maska, ale mimo to można było spodziewać się, że powoli ochłoną Francuzi z gorączkowej niechęci ku wszystkiemu, co tylko z Niemiec pochodzi i ku wszystkim, którzy mają na zwiska niemieckie. Korespondencya dyplomatyczna odczytana przed sądem berlińskim, odkryła wielce ciekawy dla Francuzów fakt, że sam kanclerz niemiecki nie żałuje swoich rodaków, którzy nie szukając w własnej ojczyźnie zajęcia odpowiedniego swoimi zdolnościami narażają się na upokorzenia ze strony Francuzów. Czyż w tem niema zachęty do dalszego nękania Niemców osiadłych we Francji? Francuzi mogą się teraz pocieszać myślą, że interwencya niemiecka groziłaby im chyba w razie takiego jaskrawego bezprawia, jakiego się dopuścili Karliści na osobie kapitana Schmidta. Muszą się już nawet teraz objawiać z lekka skutki tej zmiany, bo z Paryża nadchodzą do Niemiec prawdziwe jęki boleści z Paryża. Tamtejsi korespondenci niemieckiej narodowości usprawiedliwiają siebie i swoich rodaków osiadłych we Francji tem, że w czasie wojny i zaraz po zawarciu pokoju szukali zatrudnienia w własnej ojczyźnie ale go znaleźć nie mogli.

Widać, że nieźle wieść się musi bona partystom, skoro w ostatnich czasach rzuciła się na nich cała prasa republikańska z nadzwyczajną gwałtownością. Główny

organ republikański jest tak zagniewany na garstkę deputowanych z hasłem plebiscytowem, że pożyczca sobie aż u prasy angielskiej nowych oszczerstw i insynuacji. A trzeba dodać, że prasa angielska zasypywana jest ciągle artykułami bawiących tam swobodnie komunistów paryskich, którzy odślawiają ciągle wrzekomo autentyczne tajemnice z czasów Napoleona III. Poważne dzienniki nie przyjmują tych elukubracy, ale zawsze znajdzie się w Londynie miejsce i na takie śmiecie publicystyczne. Niepotrzeba zbyt wielkiej bystrości, ażeby odgadnąć źródło tych gwałtownych wybuchów. Na chwilę znowu się uśmiechnęło szczęście do bonapartystów i to właśnie wtedy, gdy wielkie plany republikańskie mają daleko mniejsze widoki niż dotąd. Sąd zaniechał śledztwa w głośnej sprawie bonapartystowskiego komitetu wyborczego i już ten fakt tłumaczy gniew republikański. Ale byłaby to tylko ujemna zdobycz imperyalistów, którzy wykazać się mogą także i dodatnimi korzyściami. W najbliższych wyborach uzupełniających łatwo zasilic się może parlamentarna falanga Rouhera świeżymi siłami a republikańców gniewa już sama nadzieja bonapartystów, bo zdaje im się, że każdy opróżniony mandat poselski należy im się bezwarunkowo. Także i ostatnia zmiana w prefekturach wpłynęła niepomyślnie na humor republikański. Jak dotąd zawsze tak i teraz przy zmianie takiej wypływają na wierzch osoby, które za czasów cesarstwa odbyły szkołę administracji politycznej i obecnie niezbędnymi są dla rządu bez względu na to, czy ster spoczywa w rękach marszałka Mac-Mahona czy w rękach Thiersa. Kto chce dobrze rządzić we Francji, ten nie obejdzie się bez owych wzgardzonych kreatur napoleońskich. Na to nie pomoże gniew, bo zdolność do rządzenia nie zawisa wcale od liczby głosów, które stronnictwo jakie rozporządza w parlamencie tak dziwnie zorganizowanym jak francuskie Zgromadzenie narodowe.

Angielskie stronnictwo liberalne nabiera otuchy. Jego naczelnik Gladstone zrehabilitował się poniekąd swoim dziełem o soborze watykańskim a naczelnik przeciwnego obozu — stojący dziś na czele gabinetu Disraeli — jest chory i znudzony. Mówią nawet, że przyszła sessya parlamentarna obejść się musi bez udziału ministra-prezydenta. Niektóre dzienniki już dzisiaj zastanawiają się nad pytaniem, kto będzie następcą Disraeliego w razie, gdyby stronnictwo konserwatywne i bez niego utrzymać się miało u steru? Następców takich pewnie nie braknie Torysom, bo roz-

porządzą oni znakomitemi siłami politycznymi. A zresztą choćby nawet okazał się taki brak na razie, stronnictwo liberalne niema powodu do przedwczesnej radości. Zostaje ono bowiem w takiej mniejszości, że nie może marzyć o odzyskaniu władzy.

## Przegląd polityczny.

**Austro-Węgry.** Od 20. października aż do 18. grudnia r. b. a więc w przeciągu 59 dni załatwiła Izba deputowanych austriackiej Rady Państwa następujące przedłożenie rządowe: Ustawę o spłacie pożyczki udzielonej m. Tachau; o zawieszeniu ces. rozporządzenia co do zniesienia §. 14. statutu bankowego; ustawę o emeryturach dla osób wojskowych; wniosek dep. Kowalskiego o uwolnienie galicyjskiej pożyczki krajowej od opłaty podatków i należności, ustawę akcyjną; projekta ustaw o przyznaniu prawnych dodatków pięcioletnich profesorom przy uniwersytetach i amanuensisom przy bibliotekach uniwersyteckich; budżet państwowy na r. 1875: projekt ustawy o austr.-węgier. sądownictwie konsularnym w Egipcie; sprawozdanie komisji o petycji stowarzyszenia *Volksstimme*; sprawozdanie komisji o wyborach do Rady Państwa z górnoaustriackich większych posiadłości.

— O konferencyach biskupich w Pradze, dowiaduje się *Volksfreund* co następuje: „D. 17. b. m. w południe zakończono konferencyę. Ogółem odbyło się pięć posiedzeń. O rezultacie konferencyi wiadomo tyle tylko, że pomiędzy księżętami kościółka nastąpiło zupełne porozumienie. Chodziło prawdopodobnie o uregulowanie zarządu majątków kościelnych na Morawie i w Czechach, w myśl ustawy z 7. maja 1874

— Na posiedzeniu sejmku węgierskiego w d. 19. a. m. zapowiedział minister honwedów przy rozprawach nad petycjami, przedłożenie prowizorycznych zarządzeń celem uregulowania sprawy kwaterunków wojskowych. — Z powodu petycji miasta Mako o ustanowienie maximum stopy procentowej — wszczęła się bardzo ożywiona rozprawa nad środkami przeciw lichwie. Simonyi nazwał zniesienie patentu o lichwie wielkim błędem i zaproponował wybór osobnej komisji celem wypracowania stosownych wniosków. Just zaproponował ustanowienie maximum prawnej stopy procentowej na 6 od sta. Minister sprawiedliwości Pauler i minister skarbu Ghyczy upraszali Izbę o pozostawienie tej kwestyi rządowi do ocenienia, spodziewają się bowiem, że na tej drodze daleko prędzej będzie ona załatwioną ku powszechnemu zadowoleniu. Izba przyjęła wniosek Molnara, tej treści: Petycję miasta Mako przekazuje się ministrowi sprawiedliwości i skarbu z tem poleceniem, ażeby do obrad zawezwali ankietę z rzeczoznawców i przedłożyli Izbie stosowne wnioski.

**Niemcy.** Jako przyczynek do dziejów jednodniowej kryzys kanclerskiej przytaczamy dziś artykuł *Nordd. Allg. Ztg.*, którego autorem ma być sam ks. Bismarck. Artykuł ten skierowany przeciw większości parlamentu niemieckiego brzmi: „Doniosłość rewolucyj parlamentarnych nie zawsze bywa uwzględnioną, gdy chodzi o wprowadzenie na scenę jakiego aktu. Może się przytem wydarzyć, że ofiarą postawy, którą się zajmuje dla zawarowania godności, podają wyższe interesa polityczne. Z rozpraw parlamentu o uwieszeniu dep. Majunke, z wniosku Laskera w tej sprawie, z alarmujących mów deputowanych, które zjednały sobie ze strony centrum uznanie bezstronności, zreszcie skorzystało stronnictwo ultramontańskie, aby w szerokich kołach rozpowszechnić mniemanie o dokonanej zmianie frontu i wykazać odosobnienie rządu w obec jedynomyślności całego parlamentu. Ta jedynomyślność wszystkich stronnictw, nawet najliberalniejszego, za Majunkiem a przeciw kanclerzowi, odgrywa już rolę w podziemnych knowaniach stowarzyszeń katolickich. Sprawa Majunkego służy za dzielny środek agitacyjny, aresztowanie przedstawiane jest jako bezprawie, jako akt gwałtu, za który wina spada na kanclerza. Przytem rozdzielaue bywa w zrzęcyj sposobem hasło, że gwałt ostatecznie tylko zapomocą gwałtu odeprzeć można. Czem więcej knowania takie szerzą się w masach, przystępnych agitacyi tego rodzaju, czem mniej postawa stronnictw w parlamencie wyklucza tłumaczenie przyjemne celom ultramontańskim, tem większa zachodzi potrzeba, aby przyjaciele rządu w parlamencie zadali sobie jak najrychlej pytanie: czy nie byłoby rzeczą konieczną urządzić taktykę parlamentarną w ten sposób, aby dać za wygraną łatwym tryumfom i zrzec się uznania ze strony wspólnych, nieprzejednanych prze-

ciwników a za to tem więcej mieć na oku ważne interesa ojczyzny?”

Dla zrozumienia tych słów pełnych wyrzutu należy dodać, że za wnioskiem Hoverbecka, żądającym deklaracyi art. 31. konstytucyi (o uwieszeniach deputowanych podczas sessyi parlamentu) głosowała znaczna część stronnictwa narodowo-liberalnego.

Organ tego stronnictwa, *National Ztg.*, nie chce jednak przyznać, by ono popełnić miało błąd jaki Dziennik ten pisze: Na dzisiejszem (17. b. m.) posiedzeniu parlamentu panowało wielkie zaniepokojenie, ponieważ dowiedziano się, że kanclerz czuje się dotkniętym uchwałą w sprawie uwieszenia dep. Majunke i widzi w tej uchwałie nowy dowód braku stałej parlamentarnej większości. Mówiono nawet, że kanclerz podał się do dymissyi. Uchwała jednak, o której mowa, nie mogła żadną miarą na bieg polityki państwowej wywrzeć stanowczego wpływu.

Poparcia, jakiego większość parlamentu własnie w ciągu niniejszej sessyi niejednokrotnie udzielała polityce ks. Bismarcka, nie może on wymagać, także w obec niezręczności niektórych organów rządowych, a już żadną miarą w sprawach, w których chodzi o godność i powagę parlamentu. Usprawiedliwione i łatwo wytłumaczyć się dające rozdrażnienie, w które księżę Bismarck popaść musiał z powodu częstych wycieczek skierowanych przeciw osobie jego mianowicie ze strony ultramontańskiej, uniemożliwiły mu zapewne na jakiś czas słusne ocenienie powyższych zapatrywań.

— W pismach berlińskich i zagranicznych znajdujemy inne jeszcze wersje o genezie tego przesilenia kanclerskiego. W jednej z korespondencyj *Frankf. Journal* czytamy bowiem: Ks. Bismarck ma zapewne inne jeszcze powody żądania dymissyi, niż sprawa ks. Majunke; sama rezolucya Hoverbecka nie spowodowała go z pewnością do tego kroku — i właśnie dlatego sytuacja groźno się przedstawia. Ks. Bismarck ma do czynienia z wielu przeciwnikami, a raczej, musi ich pokonać i usunąć, jeżeli ma nadal rządzić bez przeszkody. Bardzo wpływowe osobistości, należące do wyznania katolickiego, bronią się rękami i nogami przeciw zaliczaniu ich do „frakcyi Kullmanna“ — także sprawa Arnima odgrywa tu rolę.

**Francya.** Komisya konstytucyjna zebrała się na posiedzenie d. 18. b. m. i obradowała nad następującymi kwestyami: w jakim porządku projekta ustaw konstytucyjnych mają przyjść pod obrady Zgromadzenia narodowego? Kiedy wniosek w tej mierze należy postawić w Izbie? a w końcu, kiedy mają nastąpić te obrady? Deputowany Tallon przemawiał za tem, ażeby wzięto pod obrady najprzód projekt o utworzeniu senatu, gdyż co do tego projektu najłatwiej może nastąpić porozumienie stronnictw. Natomiast projekt ustawy o dewolucyi władzy mógłby łatwo wywołać scyssyę w Zgromadzeniu. Co się zaś tyczy projektu ustawy wyborczej, to stracił on już po części swe znaczenie w skutek nowej ustawy wyborczej do rad gminnych i municypalnych, Deputowany Dufaure oświadczył iż zgadza się z wywodami poprzedniego mowcy o znaczeniu projektu ustawy wyborczej, mniema jednak że projekt ustawy deputowanego Ventavon (o dewolucyi władzy) powinien najprzód przyjść pod obrady Zgromadzenia narodowego. Artykuł trzeci tego projektu porusza najważniejszą kwestyę bo kwestyę sprawowania władzy ustawodawczej przez dwie Izby a nadto w projekcie tym jest mowa o wszystkich innych ważnych kwestyach konstytucyjnych, i zawiąza on w sobie wszystkie zasadnicze postanowienia konstytucyjne. Wielka część deputowanych nie zgodzi się nigdy na uchwalenie projektu ustawy o utworzeniu senatu, jeżeli nie będzie miała gwarancji, że uchwalone zostaną również projekta ustaw o rewizyi konstytucyi i o dewolucyi władzy zwierzchniczej. Jeżeli więc wszystkie te kwestye nie zostaną równocześnie poddane pod rozstrzygnięcie Zgromadzenia narodowego, to nie można mieć nadziei, aby którakolwiek z nich uzyskała większość w Izbie. Mowca zastrzega sobie zresztą prawo stawiania poprawek i dodatków do poszczególnych projektów ustaw konstytucyjnych. Deputowany Sagny chce, ażeby komisya konstytucyjna domagała się od Zgromadzenia narodowego wzięcia przedewszystkiem pod obrady projektu ustawy wyborczej.

Komisya konstytucyjna odrzuciła wniosek dep. Dufaure'a a natomiast przyjęła większością 15 głosów przeciw 11 wniosek tej treści: po nowym roku dopiero zażąda komisya konstytucyjna, ażeby Zgromadzenie narodowe przystąpiło do obrad nad projektami ustaw konstytucyjnych a w szczególności najprzód do projektu ustawy o utworzeniu Senatu Dufaure oświadczył, iż zastrzega sobie prawo wypowiedzenia swego odmiennego w tej mierze zdania na publicznem posiedzeniu Zgromadzenia narodowego.

(pastwiska), zagospodarowany dworzec w Humaniu, srebra i galerya — ocenione na 100.000 dukatów — drugie tyle gotówki, ale i ciężary pewne, oto 20.000.000 zł. długu, przy tem ogromne stada rasowych koni z 600 matek złożone, wołów, owiec (merynosów — matek 3000) i t. d.

Majątek dzieliła na trzy schedy: Humańską dla Aleksandra, Niemirowską dla Bolesława i trzecią na Ukrainie na spłacie długów. Synowie — każdy ze swojej schedy obowiązany był wypłacić po 3 000.000 posagu siostrze, nadto Oldze, jeszcze paunie podówczas 20.000 dukatów na wyprawę a synowi z pierwszego małżeństwa 100 000 dukatów.

Trzecia scheda szła, jak było wyżej, na umorzenie długu, resztki zaś pozostałe na pensye emerytalne dla kilku osób i na szpital: „Nie będąc, mówi dalej Zofia Potocka, w stanie przystąpić sama do wykonania chęci moich, proszę, ażeby tak w dobrach syna mojego Aleksandra, jakoteż i Bolesława Potockich, założyć szpital pod dozorem panien szarytek, każdy po 50 chorzych i na utrzymanie takowych szpitalów, każdemu z nich na wieczne czasy wyznaczyć dochodu rocznego po 20.000 zł., okrom zabudowań kosztownych fundatorskim i dostarczenia potrzebnego opału z lasów i na podwodach kollatorskich.“

W końcu prosi, by zwłoki jej złożone były w grobach Humańskich, skromnie, bez żadnej wystawy, bo sukcesorowie daleko właściwiej postąpią, rozdając znaczną jałmużnę ubogim, z warunkiem by wznosili modły „o uproszenie miłosierdzia za wszystkie ułomności.“

Oto jest streszczenie tego dokumentu. Ledwie kilka dni po jego ułożeniu gościła Potocka w Petersburgu. W końcu maja wyjechała do Berlina, szukając pomocy u

znakomitych ówczesnych lekarzy Huffelanda i Horna. Nie obiecywali oni jej życia, prosila więc o umniejszenie jej cierpień.... W krótkce też — 22. listopada 1822 r., — oddała Bogu ducha, licząc zaledwie 58 lat wieku.

Oto macie w kilku pobieżnych rysach nakreślone dzieje życia kobiety, słynnej na kresach z wdzięków i płochości.

I jaka rażąca sprzeczność! Ta trzynastoletnia dziewczyna, córka biednej żebraczki, w skromnej i podartej spodniczce, siedząca na pakunkach Jmć p. Boskampa w czasie jego przez Dniestr przeprawy; a przy schyłku życia — poważna matrona, ozdobiona jednym z najgłośniejszych nazwisk w kraju, osypana dostatkami książęcymi...

Nie awanturnica to goniąca za losem, przeciwnie, nie ona do szczęścia, ale szczęście samo dążyło na jej spotkanie! Dość było temu dziecięciu z ulicy, przedanemu przez własną matkę, postawić krok pierwszy na ziemi rzeczypospolitej, by zapanować i oczarować! Wszystko winna ona była tej twarzyczce, na której obok rozplamieniającej namiętności, malowała się skromność do nainności posunięta...

Pierwsii jej właściciele — nazywamy rzecz po imieniu — kształcili ją na wietrznice, dziwić się więc doprawdy należy, że choć pod koniec życia, własnym instynktem wiedzioną, została taką, jaką ją tu odmalowałem. A że nie używałem barw jaskrawych, przeciwnie, zbyt ostre linie starałem się łagodniejszym oświecić blaskiem, na to nie mało znajdziecie w ówczesnych zapiskach dowodów...

Projekt ustawy o utworzeniu senatu ma więc przyjść najpierw i to niezależnie od innych projektów konstytucyjnych pod obrady Izby. Ciekawa rzecz, w jaki sposób chce komisja konstytucyjna pozyskać większość dla tego projektu. Tak jak rzeczy obecnie stoją głosować będzie przeciw temu projektowi skrajna prawica, cała lewica a nawet i bonapartyści; stronictwa te liczą razem około 400 głosów, z czego wynikało, że projekt ten dziś ma za sobą zaledwie 280 deputowanych.

Gdy powyższa uchwała komisji konstytucyjnej doszła do wiadomości publicznej zwołał deputowany Corne dn. 19go b. m. członków lewego centrum na posiedzenie.

Uchwalono głosować w Zgromadzeniu narodowym przeciw wzmiankowanej uchwałce komisji trzydziestu. Postawa ta lewego centrum zaniepokoiła w wysokim stopniu sfery parlamentarne a *Journal de Paris* powiada, że położenie jest groźnym. W *Journal des Débats* podaje jakiś bezimienny korespondent — mówią, że to Hrabia Paryża — wniosek, ażeby przystąpiono do obrad nad projektem ustawy o utworzeniu Senatu, jednak z tem zastrzeżeniem, że uchwalona tak ustawa zaczęnie obowiązywać dopiero po uchwaleniu innych projektów ustaw konstytucyjnych.

Jeden z korespondentów paryżskich *Gaz. Kol.* podaje następującą analizę memoriału ministra spraw zagranicznych do rządu madryckiego: „Odpowiedź rządu francuzkiego na memoriał rządu hiszpańskiego, jest dość obszernym aktem, zawierającym wraz z załączeniami przeszło 200 stronic. Ks. Decazes rozbiiera na wstępie zażalenie z dawniejszych czasów a następnie analizuje fakta nowszych dat, będące przedmiotem zażeń rządu hiszpańskiego na dzisiejszy rząd francuzki i na pograniczne władze francuzkie. Ks. Decazes przeciwstawia tym faktom inne, z których wynika, że fakta na które rząd madrycki w swym memoriale się powołuje albo mylnie zrozumiane zostały albo są tego rodzaju, że z nich nie można wysnuć wniosku o złą woli rządu francuzkiego i jego podwładnych urzędników. Gabinet francuzki przyjmuje odpowiedzialność za czyny władz pogranicznych na siebie i ani myśli o zarządzeniu zmian w personalu urzędników w departamentach granicznych z Hiszpanią.

W końcu wyraża ks. Decazes nadzieję, że rząd madrycki po tem wszystkim, przyjdzie do przekonania, że rząd francuzki spełnił przyjaźnie wobec Hiszpanii swoje zobowiązania międzynarodowe. Ton noty jest stanowczy lecz pojednawczy a spodziewać się można, że rząd hiszpański będzie zadowolony z tych wyjaśnień, względnie z tej odpowiedzi rządu francuzkiego.

Z Paryża donoszą, że Thiers przygotowuje odpowiedź na ogłoszoną właśnie korespondencyę między hr. Arnimem a ks. Bismarckiem.

## KRONIKA

**Wybór uzupełniający do Rady powiatowej** jednego członka z grupy większych posiadłości odbył się dnia 17. b. m. w Łańcucie. Wybrany został p. Antoni Gozdowicz, współwłaściciel dóbr Rakiszawy.

**Na rzecz pogorzalców gorlickich** zebrało starostwo Kaluskie ze składek w swym powiecie kwotę 105 złr. 24 ct., w której mieści się kwota 50 złr. 10 ct. złożona z wyłącznym przeznaczeniem dla dotkniętych pożarem urzędników gorlickich. Na ten sam cel zebrało starostwo przemyskie kwotę 49 złr. 75 ct., z której 25 złr. z wyłącznym przeznaczeniem dla dotkniętych pożarem urzędników gorlickich; oraz starostwo Podhajeckie oprócz dawniej wykazanej kwoty 63 złr. 40 ct. Wszystkie te kwoty odesłane zostały na ręce p. starosty w Gorlicach.

**Podczas przeprawy przez Dniestr** promem w Piotrowie, w Horodeńskim, w nocy na 13. b. m. utonęli dwaj właściciele z Wozitowa, w Buczaczkim, Harasym Wacyłyszyn i Fed Tymoczyszyn, a to skutkiem zagłębienia się promu w wodę. Zarządzono poszukiwania za zwłokami utoniętych, a zarazem śledztwo karne przeciw właścicielowi i kierownikowi promu.

**Czuły małżonek.** Antoni Eabędz (w tym wypadku *nomen non est omen*), gospodarz wiejski z Białej, w Myslenickim, d. 19. listopada pobił swą żonę, Annę, z którą przez cały czas pożycia małżeńskiego w ciągłej żył niezgodzie, tak ciężko, że czwartego dnia po tem pobiciu umarła. Przeciw sprawcy zbrodni toczy się śledztwo karne.

**Dzieciobójstwo.** Służąca u gospodarza Tomasza Moskala w Pilchowie, w Larnobrzeczkim, Tekla Rutyna w nocy na 2. b. m. udusiła swe nowonarodzone dziecko płci żeńskiej, napchawszy mu do ust ziemi. Okrutną matkę uwięziono.

**Nieszczęśliwy wypadek.** Jędrzej Rozmarynowicz, wózny sądowy ze Starego

Miasta, wysłany dnia 9. b. m. wieczór z listami urzędowymi na pocztę nazajutrz znaleziony został nieżywy w młynówce do Dniestru wpadającej. Przyczyna tego wypadku niewiadoma, przypuszczając wszakże należy, że Rozmarynowicz idąc ulicą na moście się pośliznął, lub zamiast na most po za takowy zbieczył i wpadł do młynówki, było bowiem bardzo ciemno tego wieczora i gwałtowny wicher pannał. Listów, które nieboszczyk miał przy sobie, dotąd nie znaleziono.

**Dr. Franciszek Palacky,** sędziwy nestor historyografów czeskich, spadł w tych dniach przypadkiem ze schodów w hotelu „cesarza Austriackiego“ w Pradze i mocno się potłukł. Stan jego jednak nie wzbudza obaw.

**Zwycięzca z pod Lissy,** zmarły admirał Tegethoff, może wkrótce uczczony będzie pomnikiem, który ma stanąć w Wiedniu. Zebrano na ten cel przeszło 80.000 złr. Rozpisany był nawet konkurs na rzeźbiarskie projekta, z nadesłanych jednak przez niemieckich rzeźbiarzy szkiców, żaden nie zadowolili komitetu konkursowego, który przeto zmuszony był zawiązać rokowania z artystami zagranicznymi — co znów wywołało zgorznienie w dziennikach takich, jak *N. fr. Presse*.

**Z podróży po Afryce środkowej** nadesłał porucznik angielski Grandy Towarzystwu geograficznemu w Londynie szczegółowe sprawozdanie. Powiada w niem między innymi, że zakładane bywają obecnie drogi dla przechodów wojskowych w celu zapobieżenia handlowi niewolnikami na wybrzeżu. Ludności miejscowej polecono uprawę drzewa gumowego o którego wysokiej wartości dla handlu europejskiego nie miano tam dotychczas wyobrażenia. Naczelnicy pokoleń murzyńskich w okolicach, zwiedzonych przez porucznika Grandy bez wyjątku okazywali się uprzejmymi i ludzkimi, przyjmowali go z wielką gościnnością i przyrzekli dawać poparcie przyszłym wyprawom europejskim w tych stronach. Grandy znalazł nad rzeką Congo ślady dawnych osad portugalskich, a ludność pierwotną przedstawia jako wysoce przystępną dla cywilizacji, lecz zarazem niesłychanie próżniaczą i zupełnie oddaną nałogowi odurzania się tytoniem. Palma w okolicach owych jest drzewem pospolitem, olej palmowy jednak używają bywa do pędzenia wina nadzwyczaj mocnego, którem zapiją się naczelnicy plemion. Grandy pokazał tymże stearynę wyrobu europejskiego i objaśnił w jaki sposób uzyskiwać ją można z drzew palmowych; przyrzekli mu też, iż na przyszłość wyrzekają się wina, a będą z palm wyrabiać stearynę. Panowała tam właśnie ospa epidemiczna, która zdziesiątkowała biedną ludność; Grandy utracił przez nią prawie całą swą eskortę murzyńską. Na zakończenie opisu jej on obrzucił rzekę Congo, i zapewnia, że jest splawną na 110 mil od ujścia.

**Falszywe kupony.** Sohrotnie wieczorne dzienniki wiedeńskie doniosły, że wyszło na jaw wielkie fałszerstwo kuponów węgierskiej drogi żelaznej w wschodniej, że uwięziono wiele osób jako uczestników fałszerstwa i że szkoda zrządzona przez nie w puszczonej już w obieg podrabionych kuponach wynosi przeszło 10.000 złr. Poranne dzienniki z niedzieli sprósowały powyższą wiadomość o tyle, że właściwa szkoda jest nieznaczna, gdyż fałszerze zdołali dotychczas puścić w obieg zaledwie dziesięć arkuszy kuponów; natomiast zabrała policja kilka tysięcy fałszyfikatów, niewydanych jeszcze. Jednocześnie z uwięzieniem fałszerzy w Wiedniu, przedsiębrała policja w Peszcie rewizję w jednej z drukarni, której właściciela, jako głównego sprawcę zbrodni aresztowano. Podrobione kupony sporządzone są z nadzwyczajną dokładnością, dla tego też szybko zaczęły się rozchodzić. Pomiędzy uwięzonymi w Wiedniu znajduje się właściciel kantoru giełdowego Weiss. Oprócz zapasu fałszyfikatów zabrała policja także przyrządki, któremi je wyrabiano. Trzy uwięzione osoby oddane już są do sądu. *Pester Lloyd* do powyższych szczegółów dodaje ten, że rewizja w wspomnianej drukarni peszteńskiej najdowodniej przekonała władzę o winie właściciela tej drukarni, którego jednak nie zastano w domu.

**Resursa mieszczańska** zaprasza szanownych członków w dzień wili Bożego narodzenia o godzinie 11 przed południem na oplatek.

**Wielkie śniegi** spadły w niedzielę w Pradze i w Wiedniu. Na niektórych ulicach w Wiedniu pokryły ziemię warstwą do 4 stóp grubą. U nas dziś w nocy przyszył śnieg, który przymarzał nad ranem.

**Piękną śmiercią** zginął aktor nadwornego teatru wiedeńskiego, Juliusz Paulmann. W niedzielę grał w *Zbójcach* rolę Daniela. Po wielkiej scenie Franciszka w akcie piątym, odszedł Daniel z okrzykiem „Niech Bóg ma litość nad wami!“ — za kulisy lecz zaledwie wstąpił na schodki wiodące do garderoby, upadł bez życia rażony paralizem sercowym. Nie już nie pomogła spieszna pomoc lekarska, a gdy zawiadomieni o wypadku Paulmanna krewnin nadbiegli do garderoby, biedny artysta z pomalowaną twarzą i w kostiumie leżał bez życia. Paulmann przez 40 lat był członkiem teatru nadwornego i w mniejszych rolach był

bardzo użyteczny; zginął też, jak żołnierz pod sztandarem.

**Dżuma w Arabii.** Rząd w Petersburgu urzędownie zawiadomiony został o wybuchnięciu dżumy w Arabii, wydał przeto rozkaz, ażeby Mahometanom poddanym rosyjskim wzbroniono odbywania w tym roku pielgrzymki do Mekki.

**Wypadek morski.** Telegram z Londynu donosi, że podług wiadomości biura Reutersa z Hongkongu okręt przesyłkowy *Pacific* zgorzał d. 17. b. m. w drodze z Jokohamy, i tylko nie wiele osób z jego załogi i podróżnych uszło z życiem.

**Statystyka dzienników.** Wiedeńska dyrekcja pocztowa wydała właśnie nakładem drukarni państwowej cennik wszystkich dzienników i czasopism monarchii Austro-węgierskiej oraz takich zagranicznych, które uzyskały debet w monarchii z którego to cennika wyjmujemy daty następujące: Ogółem wykazuje cennik czasopism 3730; w tej liczbie angielskich 278 (codziennych 40); bułgarskich 4, czeskich 102 (codziennych 9), duńskich 18 (codziennych 9), francuzkich 707 (codziennych 188), greckich 25 (codziennych 5), hebrajskich 9, hiszpańskich 14 (codziennych 12), hollenderskich 31 (codziennych 21), kroackich 9 (codziennych 3), litewskie 1, niemieckich 1733 (codziennych 439), norweskich 11 (codziennych 6), ormiańskich 7 (codziennie 1), polskich 83 (codziennych 21), romańskich 46 (codziennych 4), rosyjskich 53 (codziennych 35), ruskich 6, serbskich 21, szwedzkich 26, (codziennych 11), słowackich 14, słowieńskich 24, tureckich 13 (codziennych 3), węgierskich 196 (codziennych 20), wendzkich 4, i włoskich 293 (codziennych 293). Trzecia blisko część tych czasopism wychodzi w Austrii i Węgrzech.

## NOTATKI LITERACKO-ARTYSTYCZNE.

× **Występ wczorajszy** panny Bogdani, śpiewaczki opery komicznej wiedeńskiej, w *Cyryliku sewilskim*, zgromadził wczoraj nadzwyczaj liczną publiczność. Od długiego już czasu nie widzieliśmy tak pełnej sali. Recenzent nasz muzyczny poda obszerniejszą recenzję występów tej znakomitej i bardzo sympatycznej śpiewaczki, poprzestajemy więc na krótkim tylko zapisaniu bardzo miłego wrażenia, jakie panna Bogdani sprawiła na publiczności. Wdzięczny i piękny jej głos, pełen wyrazu i świeżości, szkoła wyborna, gra swobodna, żywa i urocza, wszystko to składa się w pannie Bogdani na niepospolitą i wielce ujmującą indywidualność artystyczną. Gra p. Wandy Bogdani jest *par excellence* francuzką, ujmującą elegancją, gracyą i żywością. Publiczność witała nadzwyczaj serdecznie tego polskiego ptaszka, co śpiewając obcy, zawitał na chwilę do rodzinnych stron z swoją uroczą pieśnią... Szkoda, że na tak krótko, szkoda, że odleci znowu w dalekie strony...

× **Z prawdziwym talentem** odzwierciedlił świat literacki i dziennikarski Wiednia występujący pod pseudonimem: Don Spavento, autor książki: *Wiener Schriftsteller und Journalisten. Typen und Silhouetten*. Charakteryzuje go wielka znajomość stosunków i wytrawność sądu, połączona z rzadką w podobnych razach bezstronnością. Nie szczędząc pokatych pismaków i *condottierów* dziennikarskich, piętnując ich jak na to zasłużyli, wykazując całą zgubność wyutej z czci i wiary prasy, stawia on jednak obok ujemnych stron dodatnie, obok cieni i światła. W sylwetkach dziennikarskich wyrobniów, przejrzy się zapewne wielu nie tylko wiedeńskich gazetarzy, bo wedle stołecznego modelu mnogo się już stworzyło kopii. Bardzo zajmujące są portrety wybitniejszych i w szerszych kołach znanych pisarzy, jak: Weilena, Mosenthala, Mautnera, Krassniga, Spitzera, Zanga, Komperta, Oppenheima, Schlesińskiego i t. p. Podajemy wedle przekładu Krasszewskiego ustęp o Mosenthalu, bo w nim właśnie najlepiej się malują literackie stosunki Wiednia; „Pan radca dworu, dr. S. A. von Mosenthal liczy się w Niemczech do najświetniejszych i na sławę najwięcej zasługujących poetów austriackich. W Austrii natomiast samej on, razem z Edwardem Mautnerem, jest najgoręcej przez dowcipniów ściganą zwierzną. W kawiarni Troild sławnej dziennikarskiej gospodzie na Wollzeile, każdy musi się wkupić do tej gildy choć groszem dowcipu, wymierzonym na Mosenthala i Mautnera.

Mosenthal we własnej ojczyźnie nie zbyt wysoko szacowany, jest, jak się nam przynajmniej zdaje, najznakomitszym obecnie poetą dramatycznym w Austrii, i gdyśmy pewnego razu w czasie wycieczki na prowincję opowiadali przyjaźniolom, że w Wiedniu autor *Debory* jest pastwą lada niedojrzałego młokosa, świeżo wyładowującego z jakiegoś zakąta, który swej znajomości języka niemieckiego w ten sposób dowodzić musi, że konceptami wątpliwej wartości strzela na Mosenthala, patrzano na nas surowo, groźnie i wzgardliwy uśmiech błękał się im po ustach, a język drgał wyrazem: „Naród w upadku!“ Pewien jegomość, znany powszechnie wojskowy, zapytał, czy niedojrzałe te młokosy nigdy za to ani kijem, ani za uszy nie dostali... Musieliśmy niestety przyznać, że się to dotąd nie przytrafiło.

„Co właściwie jest przyczyną, że Mosenthal ścigał na siebie taką nienawiść tłumy, jest dla

nas tajemnicą. Nam Austriakom wiele na tem zależało, byśmy się o tem dowiedzieli, i możemy zapewnić, że nie szczędziliśmy starań, aby się gruntu dobać — ale napróżno! Cała jego wina w tem, że miał nadzwyczajne powodzenie i że się nie wzbierał przyjmować honorów, jakimi go dwór zaszczycał.

„Ależ to przestępstwo o pomstę do Boga wołające, w oczach naszych demokratycznych dziennikarzy, którzy nie przyjmują nic, oprócz akcyj bankowych — lecz nigdy orderów — szczególnie gdy im ich nikt nie daje. Chcielibyśmy wiedzieć, kto o tych szerszeniach wspomni, gdy *Deborah*, *Pietra*, *Isabella*, *Orsini*, nawet *Magdalena Morel*, liczyć się będą zawsze do znakomych owoców ducha XIX. wieku!

„Pan radca dworu Mosenthal jest z powierzchni chłodnym, zamkniętym w sobie człowiekiem, w towarzystwie sobie nierównych czuający się obcy. Któż mu to za winę poczyna? Ignoruje zupełnie swych pseudo-przeciwników; lecz tyle co on zrobiwszy, ma się do tego zupełnie prawo. Wobec wysokich zwolenników, których się opieką zaszczyca, napady te są nowemi do łaski tytułami. I my też mielibyśmy wiele, bardzo nawet wiele do powiedzenia przeciwko nowej dążności jego utworów, ale dopóki br. Mosenthal będzie celem szyderstw takich panów X. Y. Z. — krytyka ucziwa i przyzwolta milczeć musi. Każdemu było przykro przez lekomyślność czytelników, zostać zaliczonym do kategorii tych ichmościów.“

## RADA MIASTA LWOWA

(Nadzwyczajne posiedzenie z dnia 22. grudnia 1874.)

(A) Pod przewodnictwem p. Jasińskiego, powzięła Rada na wczorajszym posiedzeniu następujące uchwały:

1) Uzupełniła protokół licytacji co do czyszczenia miasta Lwowa, w §. 13 ad C. według uchwały Rady miejskiej z d. 5. listopada r. b. w tym duchu, że pozostawia się właścicielom realności prywatnych do woli, komu powierzą wywóz nieczystości z swych kamienic, czy miejskiemu przedsiębiorcy p. Borkowskiemu, czy też innemu jakiemu przedsiębiorcy.

2) Bez rozprawy przyjęła Rada prawie jednogłośnie wnioski sekcji skarbowej i komisji budżetowej co do rozpisania podatku domowoczynszowego na r. 1875, a mianowicie uchwaliła także i w r. 1875 pobierać ten podatek w dotychczasowej wysokości 5 centów od jednego guldna opłacanego czynszu a to: 2 1/2 cent. na fundusz gminny a 2 1/2 cent. na fundusz szkolny.

Konieczność poboru tego podatku wykazał sprawozdawca dr. Madejski w bardzo jasnym i przekonującym przedstawieniu rzeczy. Na rzecz funduszu gminnego musi być pobierany ten podatek, ponieważ według ułożonego już preliminarza na r. 1875 ogół wydatków m. Lwowa wynosi 830.242 zł. ogół pokrycia zaś 761.349 zł., okazuje się więc niedobór w wysokości 68.893 złr. — Na rzecz funduszu szkolnego musi być pobierany ten podatek w oznaczonej wysokości, ponieważ potrzeby tego funduszu według ułożonego preliminarza wynoszą w 1875 roku 81.185 zł. a pokrycie wynosi tylko 2.750 zł. Z obliczeń wypływa, że z poboru podatku domowoczynszowego w wysokości 2 1/2 cent. od 1 zł. opłacanego czynszu, wpłynie do kasy 70.000 zł.; fundusz szkolny będzie więc miał w r. 1875 niedobór w wysokości 8.435 zł., który gmina będzie musiała pokryć z innych funduszy.

Podczas wywodów dr. Madejskiego, jakiś jegomość znajdujący się na galerii rozpoczął niezrozumiałą jakąś oracyę do pełnej Rady; skończył ją wszakże na kurytarzu gmachu ratuszowego...

3) Na wniosek magistratu i sekcji upoważniła Rada komitet dla miejskiego zakładu sierot do zakupna wiktuałów w ciągu 1875 r. w własnym zarządzie.

Z przedstawienia dr. Madejskiego wyjmujemy następujące cyfry, które są niezbitym dowodem, jak olbrzymio wzrastają wydatki m. Lwowa na cele oświaty.

W roku 1865 wydało miasto na szkoły ludowe 23.850 zł.; na inne zakłady naukowe 9334 zł.; ogółem 33.184 zł.

| W roku | Szkoły ludowe | Inne zakł. nauk. | Ogółem |
|--------|---------------|------------------|--------|
| 1866   | 24.560        | 17.200           | 41.760 |
| 1867   | 25.620        | 20.155           | 45.775 |
| 1868   | 29.500        | 26.479           | 55.979 |
| 1869   | 29.680        | 26.450           | 56.130 |
| 1870   | 33.063        | 18.260           | 51.323 |
| 1871   | 34.487        | 18.949           | 53.436 |
| 1872   | 37.617        | 16.917           | 54.534 |
| 1873   | 40.548        | 15.771           | 56.319 |
| 1874   | 53.484        | 14.569           | 68.053 |

W roku 1875 wydatki na cele oświaty mają wynosić — jak to już wyżej nadmieniono — 81.185 zł. Z zestawienia okazuje się, że wydatki na te cele w r. 1875 będą o 1 1/2 razy wyższe od wydatków w r. 1865.

Lwów, dnia 21. grudnia 1874.

Oryginalne sprawozd. Gazety Lwowskiej.)

(Dokończenie.)

Przez Kraków wprowadzono do Galicyi w ostatnich 8 dniach 681 centnarów manufaktur i towarów lnianych; z tych wywieziono 83 centnarów przez Podwoleczyska do Rosyji, głównie do Odessy. W tem mieście byłby odbyt towarów podobnie jak w latach ubiegłych wcale znaczny, gdyby nie skutki przeszłorocznej katastrofy giełdowej w Zachodniej Europie, które aż tam się odbiły. Do tego przyczynił się jeszcze upadek kilku znaczących firm zbożowych w Odessie, który w świecie handlowym wywołał nieufność. — Fabrykanci maszyn i ich reprezentanci uskarżają się także na słaby odbyt maszyn do Rosyji. Po żniwach był zwykły odbyt maszyn i narzędzi rolniczych do Rosyji wcale znaczny; w tym roku ustał prawie zupełnie. Głównym powodem braku popytu i obdytu maszyn rolniczych do Rosyji jest to, że plony tegoroczne spoczywają tam równie jak w Galicyi w spichrzach i nie mogą być sprzedane, przez co producentom daje się w znaki brak gotówki. W roku ubiegłym odchodziło tygodniowo przez Podwoleczyska do Rosyji 1000 do 1200 centnarów maszyn rolniczych; w roku bieżącym odchodzi zaledwie 200 do 300 centnarów. W tygodniu ubiegłym wywieziono przez Podwoleczyska do Rosyji 200 centnarów mebli z drzewa giętego a 228 centnarów mebli z bytkowych. Olej skalny miał w tygodniu ubiegłym stałe ceny przy wcale silnym popycie; poszukiwany był towar z odstawą natychmiastową. Złe drogi w Galicyi wpłynęły na to, że prawie wszystkie znaczniejsze przesyłki do miejsc odleglejszych transportowano kolejami. Za centnar 42 do 45 stopniowego towaru z odstawą natychmiastową płacono 11 zł. do 11 zł. 50 ct. Przez Brody wysłano 47 a przez Podwoleczyska 220 centnarów do Rosyji. Odbyt maki i produktów mącznych był cokolwiek znaczniejszy w tygodniu ubiegłym z powodu zbliżających się świąt; wysłano z Brodów 1722, z Tarnopola 2221, ze Lwowa 1789, z Przemysła 2870 centnarów. Ceny spirytusu były i w tym tygodniu liche a spekulanci zachowywali się biernie wobec ofert gorzeli. W skutek złych dowozów był poszukiwany towar z odstawą natychmiastową; płacono zań 13 zł. 75 ct. za 80 Trall. 41 miar. Wywieziono z Tarnopola 740; ze Lwowa 821, z Stanisławowa 280 centnarów. Towar z odstawą późniejszą nie miał kupców. Ceny cukru nie zmieniły się wcale, pomimo znaczniejszej konsumcyi. Z fabryk morawskich i szląskich przywieziono w ostatnich 8 dniach 821 centnarów. W handlu hurtownym płacono za rafinadę 26 zł. 50 cent do 27 zł. 50 cent. W handlu drobiazgowym płacono 28 do 29 zł. Olej rzepakowy miał zły odbyt przy niskich cenach wywołanych zupełną stagnacją w handlu tym artykułem. Za towar z odstawą natychmiastową płacono 18 do 19 zł. Z Rosyji były znaczne dowozy wełny o wiecej do dalszego transportu; do Podwoleczysk dowieziono 262 a do Brodów 43 centnarów. Handel jajami rozwinął się z powodu zbliżających się świąt; z zagranicy wpłynęły znaczne zamówienia. Najtaniej nabyć można jaja w Podwoleczyskach, gdzie za kopę płaci się 1 do 1 zł. 5 cent. Wysłano: z Podwoleczysk 281, z Tarnopola 113, z Brodów 61 centnarów jaj. W tygodniu ubiegłym trwał ciągle wywóz siana z Galicyi zachodniej do górnej Szlązka a mianowicie do stacyj pogranicznych: do Mysłowic i Katowic. W ciągu jednego miesiąca wywieziono z Czarnej, Bochni i z Podłęża 2500 centnarów siana. Drzewa opałowego wywieziono z Brodów 105, z Złoczowa 72, z Zborowa 23 sążni. Z Stanisławowa wywieziono do Krakowa 3200 centnarów materiału na tarcice. Drzewa okrętowego i warsztatowego dowieziono do Medyki 1125 centnarów.

W handlu zbożowym utrzymały się ceny przy miernym obdycie. Zły stan dróg przyczynił się do tego, że nie mogło wyrobić się lepsze usposobienie i że producenci zajęli chwilowo stanowisko wyczekujące. Z Galicyi zachodniej wywożono bez przerwy prawie wszystkie gatunki zboża. W Galicyi wschodniej były dowozy koleją Kijowsko-Brzeską cokolwiek większe niż dowozy koleją Odesską; pierwsza kolej dowoziła dziennie 3000 a druga 2400 centnarów. W Tarnopolu ładowano codziennie 6 do 7000 centnarów zboża do dalszego transportu. Zboże nadane do przewozu w wschodniej Galicyi,

pozostało po części w kraju, a po części wysłane zostało do Morawy, Szlązka austriackiego i pruskiego, Czech i Saksonii; zboże zaś, nadane do przewozu w Galicyi zachodniej, odeszło za granicę. Co się tyczy szczegółów w handlu zbożowym, były przednie rodzaje pszenicy poszukiwane przez kupców zagranicznych i dobrze płacone. Młyny krajowe zakupowały znaczniejsze pozycje na targach. Na przednie rodzaje żyta był dobry popyt; żyto polednie było zaniedbane. Handel jęczmieniem osłabł cokolwiek. Ze strony tutejszych browarów i osób trudniących się wywozem był niezły popyt, nie było jednak dowozów z powodu złych dróg. Owies utrzymał się w cenach i miał odbyt.

Z bydła rzeźnego i opasowego wywoziła kolej Lwowsko-Czerniowiecka z swego obrębu w ostatnich 8 dniach ogółem 473 wołów. Z obrębu kolei Karola-Ludwika wywieziono 141 wołów. Z Podwoleczysk wywieziono 7, z Tarnopola 3, z Brodów 4 koni. Z trzody chlewnej wysłano z Brodów 321, z Podwoleczysk 437, z Tarnopola 201, ze Lwowa 129 sztuk.

Położenie przemysłu górniczego w Galicyi równie jak w innych krajach monarchii austriacko-węgierskiej jest ciągle niepomyślne; huty muszą ustawicznie walczyć z brakiem obdytu, który o wiele jest mniejszy od produkcji i tym sposobem wpływa niekorzystnie na ceny. Ceny przeciętne rudy żelaznej wynoszą obecnie 2-90 do 3-40 zł.; ceny żelaza kutego 7-20 do 7-50 zł.; ceny blachy 8-50 do 9-50 zł. Nie lepiej wygląda handel węglem kamiennym; w skutek łagodnego powietrza nie ma obdytu. Przez Kraków wprowadzono w ostatnim tygodniu 6800 centnarów. Do Wołoczysk odstawiono 1200 centnarów dla kolei Odesskiej. Pewna cukrownia w Rosyji zawarła w tym tygodniu ugodę na odstawę 13.000 centnarów węgla kamiennego.

Na targach w kamiejskich cenach były następujące: Bochnia: pszenica 190  $\text{H}$  8 zł. 50 ct. do 9 zł. — ct., żyto 180  $\text{H}$  7 zł. 10 ct. do 7 zł. 25 ct., jęczmień 158  $\text{H}$  6 zł. 25 ct. do 6 zł. 75 ct., owies 112  $\text{H}$  4 zł. 40 ct. do 4 zł. 80 ct. Usposobienie ożywione. Wskutek większego popytu z zagranicy, polepszyły się ceny wszystkich rodzajów zboża; także na żyto był popyt. Tarnów: pszenica 190  $\text{H}$  8 zł. 50 ct. do 8 zł. 75 ct., żyto 180  $\text{H}$  6 zł. 75 ct. do 7 zł. — ct., jęczmień 158  $\text{H}$  6 zł. — ct. do 6 zł. 60 ct., owies 112  $\text{H}$  4 zł. 40 ct. do 4 zł. 50 ct. Usposobienie pomyślne. Gdyby nie złe drogi, byłyby w tym tygodniu znaczniejszy obrót handlowy. Wywożono wszystkie rodzaje zboża. Dębica: pszenica 190  $\text{H}$  8 zł. 25 ct. do 8 zł. 70 ct., żyto 180  $\text{H}$  6 zł. 50 ct. do 6 zł. 90 ct., jęczmień 158  $\text{H}$  6 zł. — ct. do 6 zł. 50 ct., owies 112  $\text{H}$  4 zł. 50 ct. do 4 zł. 50 ct. Usposobienie spokojne. Wskutek niepogody, były targi mało zwiedzane. Na owies był popyt. Rzeszów: pszenica 190  $\text{H}$  8 zł. 25 ct. do 8 zł. 50 ct., żyto 180  $\text{H}$  6 zł. 50 ct. do 6 zł. 75 ct., jęczmień 158  $\text{H}$  5 zł. 75 ct. do 6 zł. 40 ct., owies 112  $\text{H}$  4 zł. 30 ct. do 4 zł. 60 ct. Usposobienie spokojne. Z wschodniej Galicyi nadeszło kilka partij pszenicy dla młynów. Wywieziono ztąd kilka pozycji jęczmienia i owsa za granicę. Jarosław: pszenica 190  $\text{H}$  8 zł. 25 ct. do 8 zł. 75 ct., żyto 180  $\text{H}$  6 zł. 50 ct. do 6 zł. 75 ct., jęczmień 158  $\text{H}$  5 zł. 50 ct. do 6 zł. 25 ct., owies 112  $\text{H}$  4 zł. 30 ct. do 4 zł. 60 ct. Usposobienie pomyślne. W ostatnich 8 dniach był silny wywóz a powodem tego zjawiska są lepsze ceny na targach zagranicznych. Na żyto i owies był żywy popyt; nasiona olejne i lniane wywożono do Niemiec. Przemysł: pszenica 190  $\text{H}$  8 zł. 40 ct. do 8 zł. 70 ct., żyto 180  $\text{H}$  6 zł. 30 ct. do 6 zł. 60 ct., jęczmień 158  $\text{H}$  5 zł. 50 ct. do 6 zł. 10 ct., owies 112  $\text{H}$  4 zł. 20 ct. do 4 zł. 40 ct. Usposobienie spokojne. Nie było znacznego obdytu, co przypisać należy niepogodzie, złym drogami i małym dowozom. Lwów: pszenica 190  $\text{H}$  8 zł. 25 cent. do 8 zł. 50 ct., żyto 180  $\text{H}$  6 zł. 25 ct. do 6 zł. 40 ct., jęczmień 158  $\text{H}$  5 zł. 10 ct. do 5 zł. 30 ct., owies 112  $\text{H}$  3 zł. 80 ct. do 4 zł. — ct. Usposobienie spokojne. Zakupowano tylko na potrzeby konsumcyi. Spekulanci zachowywali się biernie, zwłaszcza że właściciele zajęli stanowisko wyczekujące i stawiali wyższe żądania. Tarnopol: pszenica 190  $\text{H}$  7 zł. 25 ct. do 7 zł. 75 ct., żyto 180  $\text{H}$  4 zł. 90 ct. do 5 zł. 75 ct., jęczmień 158  $\text{H}$  4 zł. 50 ct. do 4 zł. 80 ct., owies 112  $\text{H}$  3 zł. 50 ct. do 3 zł. 80 ct., groch 200  $\text{H}$  7 zł. 25 ct. do 8 zł. 40 ct., hreczka 180  $\text{H}$  5 zł. 25 ct. do 5 zł. 50 ct., rzepak 150  $\text{H}$  9 zł. 25 ct. do 9 zł. 50 ct. Usposobienie spokojne; przy końcu tygodnia cokolwiek ożywione. Brody: pszenica 190  $\text{H}$  7 zł. 25 ct. do 7 zł. 80 ct., żyto 180  $\text{H}$  4 zł. 80 ct. do 5 zł. 70 ct., jęczmień 158  $\text{H}$  4 zł. 50 ct., do 5 zł. 25 ct., owies 112  $\text{H}$  3 zł. 40 ct. do 3 zł. 60 ct. Usposobienie spokojne. Z powodu zbliżających się świąt był dość ożywiony obrót,

odbyt zaś był jeszcze ciągle nieznaczny dla braku popytu z zagranicy. Na żyto był popyt ze strony Czech i górnej Szlązka, nie mogło jednak być wywożone, bo dowozy były utrudnione. Owies miał dobre powodzenie przez cały tydzień. Podwoleczyska: pszenica 190  $\text{H}$  7 zł. 30 ct. do 7 zł. 50 ct., żyto 180  $\text{H}$  4 zł. 80 ct. do 5 zł. 20 ct., jęczmień 158  $\text{H}$  4 zł. 50 ct. do 4 zł. 75 ct., owies 112  $\text{H}$  3 zł. 30 ct. do 3 zł. 50 ct. Usposobienie spokojne. Dowozy będą tu bardzo znaczne, gdy drogi się poprawią; zapowiedziano już 5000 worków zboża. Polepszył się znacznie dzienny dowóz zboża koleją Odesską.

### Nowe wrogi rolnika.

Zaledwie zdołano zwrócić uwagę ogółu, uczonych i rządu na owad niszczący winnice w okolicach Klosterneuburgu — zaledwie zdołano rozpocząć badania naukowe w celu obmyślenia środków wytępienia tego wroga winnej macy, a już zagraża nietylko nam, ale całej Europie nowe niebezpieczeństwo z po za Oceanu w postaci trzech owadów, z których pierwszy niszczy pola uprawione ziemiakami, drugi i trzeci zaś ogrody owocowe.

Mniemamy, że nie będzie od rzeczy zaznaczyć ogółu z temi nowymi, groźnymi wrogami. Prawie od 45 lat znany jest w Ameryce północnej chrząszcz zwany *Colorado* (*Colorado-Kartoffel-Käfer*; *Doryphora decem lineata*). Po raz pierwszy spostrzeżono go na ziemiach dziko rosnących (*Solanum rostratum*) w zachodniej części Zjednoczonych stanów północnej Ameryki a mianowicie wzdłuż rzeki Colorado; ztąd też nazwa tego owadu. Niespostrzeżenie przenosił się on na ziemiaki uprawiane, i na nich to znalazł tyle pożywienia, że w bardzo krótkim czasie rozmnożył się do tego stopnia, iż stał się istną plagą krajową. Żadna siła ludzka nie mogła go powstrzymać w pochodzie z Zachodu na Wschód. W roku 1865 przekroczył on Mississippi, w r. 1870 dotarł aż do Kanady, a obecnie nie ma już w wschodniej części Stanów zjednoczonych miejscowości, któraby nie doznawała skutków tego niszczyciela. Już na wiosnę roku 1872 przestrzegali słynny entomolog C. V. Riley przed tym owadem, wypowiadając następujące zdanie: „Ponieważ *Doryphora decem lineata* posuwa się w roku o 50 mil angielskich z zachodu na wschód i wszędzie pozostawia za sobą nie tylko ślady zniszczenia, ale nadto zakłada stałe kolonie, przeto nie dalekim jest czas, w którym plaga ta dotrze aż do brzegów oceanu atlantyckiego i ztąd przeniesie się do Europy“.

I zaiste przepowiednia Riley'a gotowa ziścić się! *Doryphora* pustoszy już zagony zasiane ziemiakami wzdłuż brzegów Atlantyku. Przewóz tego owadu do Europy jest już tylko kwestją czasu. Jak wiadomo, okręty wracające do Europy z Ameryki północnej, przywożą ze sobą znaczne zapasy ziemiaków amerykańskich, które w podróży służyły im za prowiant a częstokroć nawet za balast i sprzedają takowe na targach europejskich; co gorsza, okręty te przywożą ze sobą zachwalane ziemiaki amerykańskie na nasienie. Nie tylko w ziemiakach samych, ale nawet w grudkach ziemi, otaczających ten owoc, mieszczą się bądź to nasienie, bądź też poczwarki tego owadu. Cóż więc łatwiejszego nad przeniesienie tego owadu szkodziwego na grunt europejski?

*Colorado* podobny jest kształtów do biedronki (*coccinella*, *Marienkäfer*). Samiczka znosi przeszło 1000 jaj, z których wylęga się poczwarka koloru brunatnego albo żółto-czerwonego z czarną główką. Gdy wyrośnie, chowa się do ziemi i przybiera wkrótce kształty chrząszcza. Jaja znosi samiczka na naci kartoflanej. Czas rozwoju tego owadu trwa przez 30 do 40 dni; w ciągu jednego lata powstają więc trzy do cztery generacje. — Niszczycielami ziemiaków są poczwarki. Objadają one nać do tego stopnia, że zostaje tylko łodyga i roślina marnieje. Ponieważ poczwarki te pojawiają się w miliardach, przeto szkoda jest olbrzymią. W zachodniej części Stanów Zjednoczonych północnej Ameryki zniszczył ten owad ziemiaki tak, że w bardzo wielu obwodach zaniechano zupełnie uprawy tej rośliny.

Wszystkie środki używane dotychczas w celu wyniszczenia tego owadu, były bezskuteczne. Polewanie naci kartoflanej silnymi roztworami truciź (arszeniku, solanu miedzi i t. d.) nie odniosło skutku pożądanego równie jak oczyszczanie naci kartoflanej z jaj tego owadu.

Austriackie ministerstwo rolnictwa, zaleca więc jak największą przezorność, a mianowicie przestrzega przed zakupem tyle zachwalanych ziemiaków amerykańskich na nasienie, bo tym sposobem najłatwiej sprowadzić do kraju nową, dotychczas nieznaną plagę.

(Dokończenie nastąpi).

— **Sprawozdanie tygodniowe** lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej o cenach zboża i produktów zrealizowanych na placu lwowskim w ciągu tygodnia od 11. do 17. grudnia 1874. Zboża. Pszenica 170 funt. zlr. 7— do 8—. Żyto za 160 funt. zlr. 5—6.  $\frac{1}{8}$  Jęczmień za 140 funt. zlr. 5— do 6—. Owies za 100 funt. zlr. 3-75 do 4-25. Kukurudza za 170 funt. zlr. — do —. Zboża strączkowe. Groch opasowy za 180 funt. 6— do 7—. Groch do gotowania za 180 funt. zlr. 7-50 do 8-50. Fasola za 180 funt. zlr. 7-75 do 10—. Nasiona. Koniczyna za 180 funt. zlr. 35— do 45—. Nasiona olejne. Rzepak zimowy za 150 funt. zlr. 8-50 do 9-50. Lnianka za 150 funt. zlr. 7-75 do 8-25. Nasionie konopne za 120 funt. zlr. 5-75 do 6—. Potaż za 100 funt. — do —. Okowita 80 Tralles, 41 miar, gotowa zlr. 12— do 12-50. Spirytus 80 Tralles, 41 miar z umową na styczeń maj zlr. 12-50 do 12-75, na maj sierpień 14-25 do 15

### OSTATNIA POCZTA.

Dnia 22. b. m. wybrany został w Kolumyi, z większych posiadłości, hrabia Antoni Golejewski posłem do Rady Państwa.

Najj. Pan nadał gr. orient. rumuńskiemu arcybiskupowi i metropolicie w Hermansztadzie, Romanowi Mironowi, godność tajnego radcy z uwolnieniem od taksy.

Rada zawiadowcza kolei Arcyks. Albrechta postanowiła na posiedzeniu w d. 21. b. m. nie przenosić dyrekcyi ruchu ze Lwowa do Wiednia.

Najj. Pan zatwierdził wybór dr. Kajetana Feldera na prezydenta miasta Wiednia.

Na jednym z ostatnich posiedzeń austriackiej Izby deputowanych odbywało się sprawdzanie mandatów czeskich; wybory trzydziestu trzech deklaratorów czeskich, którzy nie przyszli do Rady państwa uznano za legalne. W skutek tego telegrafują z Pragi, że 20. b. m. otrzymali ci deputowani wezwanie od prezesa Izby Niższej, aby uczynili zadość obowiązkowi, jakie na nich wkłada mandat. Telegram dodaje, że tak starocześci jak i młodocześci zamierzają wysłać tym razem osobne odpowiedzi.

Na węgierskiej Radzie ministrów w d. 20. b. m. toczyły się obrady nad sprawą kolei północno-wschodniej; przyjęto wszystkie wnioski ministra komunikacyi.

Aż do zamknięcia dziennika nie otrzymaliśmy żadnych telegramów.

Odpowiedz. redaktor: Władysław Łoziński

Gazetę Lwowską prenumerować można w Cesarstwie Rosyjskiem i w Królestwie Polskiem w księgarni Gebethnera i Wolffa w Warszawie (Krakowskie Przedmieście Nr. 15). Przedpłata wynosi: w Warszawie rocznie rs. 11. kop. 40; na prowincyi rs 13 kop 40.

Zwracamy uwagę naszych czytelników na umieszczony w dzisiejszym numerze inserat Liebiga:

„Extrakt kumysowy.“

W teatrze hr. Skarbka.

Dziś we Środę dnia 23. Grudnia 1874.

Pod artystycznym kierownictwem BOLESŁAWA ŁADNOWSKIEGO.

Poraz pierwszy:

PAN ALFONS

Komedyo-dramat w 3. aktach przez A. Dumasa (syna) przełożył M. Chrzanowski.

OSOBY:

Montagliu, kapitan okrętu . . . P. Ładnowski.  
Oktaw . . . . . P. Kwieciński.  
Remy, marynarz . . . . . P. Galasiewicz.  
Dieudonne, pisarz u Notariusza P. Łucyan.  
Pani de Montagliu . . . . . Pani Nowakowska.  
Pani Quichard . . . . . Pani German.  
Adryenna . . . . . Pna. Knapczyńska.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. Grudnia.

Hotel Angielski.

Pp. W. Bielski, z Wiednia. — Ign. Dobrzyński, z Jastrzębia. — S. Hordyński, z Sadowy Wiszni. — P. Lang, z Sopuszyna. — Z. Słonecki, z Jurowa. — S. Burzyński, z Drezna.

Hotel Żorża.

Pp. Hr. Ch. Vander Meere, z Belgii. — K. Małczyński, z Podhajczy. — L. Rychlicki, z Bronicy. — A. Weydlich, z Rosyji.

Hotel Europejski.

Pp. K. Jankowski, z Stanisławowa. — G. Kamiński, z Bożykowa. — Ign. Krajewski, z Krakowa. — W. Kossowicz, z Gdyczyna. — J. Konieczki, z Zelibory. — O. Sadowski, Podwoleczysk.

Odjechali ze Lwowa.

dnia 22. Grudnia.

Pp. M. hr. Rey, do Czerniowiec. — T. br. Türke, do Lubińca. — A. Maresz, do Złoczowa. — J. Kossecki, do Królestwa. — K. Piliński, do Tarnowca. — A. Trzeciecki, do Miejsca. — M. Turzański, do Węgier.

Sprzeżenie meteorologiczne.

z dnia 23. Grudnia 1874.

Barometr 718.14mm. Psychrometr suchy — 2.50°C Psychrometr wilgotny 2.75°C. Prężność pary 3.56 mm. Wilgoć 95%. Zachmurzenie 10. Wiatr SW.3. Ozon 6. Opad w mm, z ostatnich 24. godzin: — Temperatura powietrza — 2.0R.

Pociągi kolejowe:

Przychodzą:

na główny dworzec: z Krakowa: o 5. godz. 57 min. rano, 9 godz. 45 m. w nocy i 10 g. 50 m. rano; z Czerniowiec: o 10. godz. 13 min. w nocy, 4. godz. w nocy i 3. godz. 5. min. po południu — z Podwoleczysk i Brodów: o 4. godz. 18 min. rano, 4. godz. 3 min. po południu i 10. godz. 58 min. w nocy; ze Stryja: codziennie o 7. godz. 22 min. wieczór, prócz tego w Poniedziałek, Środę i Piątek o 8. godz. 45 min. rano.

Ochodzą:

do Krakowa o 5. godz. 5. min. rano, 5. godz. 5 min. wieczór i 11. godz. 28 min. w nocy; — do Czerniowiec: o 6. godz. 50 min. rano, 11. godz. 48 min. w nocy i 12. godz. 50 min. w południe; — do Podwoleczysk i Brodów: 12. godz. w południe, 10. godz. w nocy i 6. godz. 27 min. rano, do Stryja codziennie o 7. godz. 22 m. rano, prócz tego we Wtorek, Czwartek i Niedzielę o 8. godz. 20 min. po połud.

Z Podzamecza:

ochodzą do Podwoleczysk i do Brodów: o 11. g. 32 m. w nocy i 12. g. 26 m wpolud.

Gennik lwowskiej Izby handl. i przem

Lwów, dnia 22. Grudnia 1874.

Table with columns for 'I. Akcje za sztukę', '2. Listy zast. za 100 zł.', '3. Oblig. za 100 zł.', '4. Losy.', '5. Monety.', and 'Kurs giełdy wiedeńskiej.' containing various financial data and exchange rates.

Table with columns for '4. Listy zast. losowane.', '5. Oblig. z prawem pierwszeństwa.', '6. Losy.', and 'Kurs złota.' containing various financial data and exchange rates.

Table with columns for 'Kurs złota.', 'Telegrafowany kurs wiedeński.', and 'Dnia 22. Grudnia 1874.' containing various financial data and exchange rates.

DZIENNIK URZĘDOWY.

(4492 1-3) E d y k t.

L. 8097. C. k. Sąd powiatowy w Białej ogłasza niniejszem, iż celem zaspokojenia wierzytelności Bernarda Nottland w ilości 600 zlr. z pn. przedsięwzięcie przymusową sprzedaż 2/3 części realności pod l. 242 w Białej położonej do Teodora Keila i Emilii Hoinkes ur. Keil należących w dniu 18. Stycznia 1875 i w dniu 18. Lutego 1875. zawsze o godzinie 10tej przed południem w biurze II. — Wartość szacunkowa tych 2/3 części realności wynosi 3313 zlr 79 1/3 ent. w. a. poniżej której takowe na powyższych terminach sprzedane nie będą.

Chęć kupna mający obowiązany jest złożyć przed rozpoczęciem licytacji wadium w ilości 332 zlr. w. a.

Resztę warunków licytacji i wyciąg hipoteczny przejrzeć można w registraturze sądowej

C. k. Sąd powiatowy Biała dnia 20. Października 1874.

(4493 1-3) Obwieszczenie.

L. 7694. C. k. Sąd powiatowy w Mielcu podaje do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia wierzytelności Józefa Wiocha w kwocie 600 zlr. z pn. sprzedane będą w sądzie tutejszym w dniach 20. Stycznia, 24. Lutego i 31. Marca 1875 następujące realności dłużników Józefa Sejki i Jana Jasińskiego własne. Realność pod Nr. 320 z domu, podwórca i stajni się składająca, tudzież dwa stajanka gruntu pod Nr. 1 i jedno stajanko gruntu pod Nr. 166 w Mielcu położone.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa w kwocie 530 zlr. przyczem realności te, które każda z osobna sprzedawane będą, na pierwszym i drugim terminie tylko powyżej lub za cenę szacunkową na trzecim zaś terminie także niżej tej ceny sprzedane będą.

Zakład przez kupujących do rąk komisji licytacyjnej złożyć się mający wynosi 53 zlr.

Resztę warunków licytacji jak nie mniej akta opisania i oszacowania przejrzeć można w tutejszo sądowej registraturze.

C. k. Sąd powiatowy Mielec dnia 16. Listopada 1874.

(4497 1-3) Obwieszczenie.

L. 9594. W Styczniu r. b. przytrzymano w Sosnowie klacz rasy zwykłej.

Wzywa się niniejszem właściciela, by w przeciągu roku się zgłosił i prawo własności udowodnił.

C. k. Starostwo. Podhajce dnia 7. Grudnia 1874.

(4518 1-3) Obwieszczenie.

L. 35 402. Z fundacji założonej przez niewiadomego dobroczyńcę z powodu zaśli-biu Jej Cesarskiej Wysokości Najdostojniejszej Arcyksiężniczki Gizeli z Jego Królewską Wysokością Najdostojniejszym księciem bawarskim Leopoldem nadany będzie posag w kwocie 600 zlr. w. a.

O posag ten mogą się ubiegać zaręczone, ubogie i godne tego dobrodziejstwa

córki i sieroty urzędników, którzy zostają albo do śmierci lub spensjonowania zostawali w służbie urzędowej podlegającej ministerstwu spraw wewnętrznych dla królestw i krajów w Radzie Państwa reprezentowanych.

Posag zostanie 20. Kwietnia 1875. nadany, ale wypłacony będzie dopiero po zawarciu ślubu małżeńskiego, co nastąpić ma w terminie do końca Października 1875.

Do podania o ten posag należy dołączyć metrykę chrztu, świadectwo moralności i ubóstwa ubiegającej się dziewczyny, dalej poświadczenie, że nastąpił już zaręczyny a wreszcie poświadczenie, że ojciec służył albo służył w urzędzie powyżej wskazanym.

Jeżeli nie może być złożone poświadczenie o dokonanych już zaręczynach, należy przynajmniej wskazać nazwisko i charakter narzeczonego.

Podania złożone w sposób powyżej wskazany mają być najdalej do 20. Stycznia 1875. wniesione do c. k. niższo - austriackiego Namiestnictwa w Wiedniu.

Z c. k. niższo-austr. Namiestnictwa. Wiedeń dnia 26. Listopada 1874.

(4552 1-3) E d y k t.

L. 8589. C. k. Sąd obwodowy w Rzeszowie zawiadamia niniejszym edyktem p. Izraela Pillersdorfa, że przeciw niemu i Jakubowi Pillersdorfovi, Salamon Schenkel wniósł pozew, o zapłaconie sumy 360 zł. w. a., i na który do rozprawy ustnej wedle ustawy handlowej termin najpierw na dzień 17. Czerwca 1874 a teraz na dzień 23. Gruania 1874. o 9. godzinie przed południem w tutejszym Sądzie wyznaczono.

Gdy miejsce pobytu pierwopozwanego Izraela Pillersdorfa nie jest wiadome, przeto c. k. Sąd obwodowy w celu zastępowania tegoż na koszt i niebezpieczeństwo jego tutejszego adw. Dr. Fechtdegena z zastępstwem adw. Dr. Kostheima kuratorem ustanowił, z którym epór wytoczony według ustawy postępowania sądowego w Galicyi obowiązującego przeprowadzonym będzie.

Poleca się zatem niniejszym edyktem pierwopozwanemu, aby w wyż. oznaczonym czasie albo sam stanął lub też potrzebne dokumenta ustanowionemu dla niego zastępcy udzielił, lub wreszcie innego obrońcę sobie wybrał i o tem c. k. Sądowi obwodowemu doniósł w ogóle zaś aby wszelkich możebnych do obrony środków prawnych użył w razie bowiem przeciwnym, wynikię z zaniedbania skutki sam sobie przypisaćby musiał.

Rzeszów dnia 12. Listopada 1874.

(4506 1-3) E d y k t.

L. 86.148. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomo czyni, iż na prośbę Bernarda i Czyżę Rosenbaumów, właścicieli realności pod l. 309 2/4 we Lwowie, dla Dwory Taubes, której miejsce pobytu i zamieszkania wiadome nie jest, celem doręczenia jej uchwały tabularnej z dnia 1. Maja 1874 L. 23.913, którą wykreślenie odmownych uchwał dla Dwory Taubes na realności l. 309 2/4 w ks. wł. 74 str. 245 l. 6 wł. i w ks. wł. 8 str.

344 l. 6 cięż. zanotowanych dozwolono, kuratora w osobie adw. kraj. p. dra. Przemyskiego z substytucją p. adw. kraj. dra. Bobownika zamianował i wspomnianą wyżej uchwałę Dworze Taubes do rąk jej kuratora doręczył.

Z c. k. Sądu krajowego Lwów dnia 5. Grudnia 1874.

(4511 1-3) Konkurs.

L. 27.971. Posada pocztmistrza w Gródku koło Lwowa za kontraktem służbowym i kaucją w kwocie 500 zł Roczne wynagrodzenie 500 zł, ryczałt kancelaryjny 120 zł. ryczałt za utrzymywanie poczty pieszych do dworca kolei 100 zł, ułożyć się mające wynagrodzenie za jazdy posłańcze do dworca kolei i systemizowane jezdne na przestrzeń Gródek Rudki.

Podania należy wnieść do c. k. Dyrektora poczty we Lwowie w przeciągu czterech tygodni.

Lwów dnia 17. Grudnia 1874.

(4510 1-3) Konkurs.

L. 1197/R. s. o. Rada szkolna okręgowa w Stanisławowie rozpisuje niniejszem konkurs na następujące posady nauczycieli:

- 1. w Zagwoździu przy szkole etatowej trzy-klasowej z placą roczną 300 zł.
2. w Cieżowie przy szkole filialnej z roczną placą 250 zł.

Kandydaci mające uzdolnienie do pospolitych szkół ludowych mają swoje podania zaopatrzone w potrzebne dowody, wnieść za pośrednictwem swych przełożonych i tych Rad szkolnych okręgowych, pod których są zwierzchnościami, do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Stanisławowie najdalej do końca Stycznia 1875.

C. k. Rada szkolna okręgowa Stanisławów, 15. Grudnia 1874.

(4507 1-3) E d y k t.

L. 17.290. C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszym edyktem, że z powodu prośby Anny Oller przeciw Włodzimierzowi hr. Bielskiemu o wydanie nakazu zapłaty na sumę wekslową 950 zlr. w. a. dla tego pozwanego z miejsca pobytu niewiadomego celem doręczenia mu tusądowego nakazu zapłaty z dnia 27. Marca 1874 do l. 17.290 i dalszego zastępstwa kuratora w osobie p. adw. dra Czernyńskiego ze substytucją p. adw. dra Rońskiego mianował. Wzywa się przeto pozwanego Włodzimierza hr. Bielskiego, ażeby się u ustanowionego kuratora celem podania mu środków obrony zgłosił, lub też innego zastępcę wybrał, i sądowi oznajmił, gdyż inaczej skutki z zaniedbania wynikające sam będzie musiał sobie przypisać.

Lwów dnia 27. Marca 1874.

(4502 1-3) E d y k t.

L. 18.423. C. k. Sąd obwodowy Tarnowski podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie wierzytelności Seliga Fenichla z należytosiami dodatkowymi dozwoloną została sprzedaż egzekucyjna połowy realności do Antoniego Stelmacha należącej, pod l. 112 na Struśinie przedmieściu Tarnowa położonej

Sprzedaż odbędzie się przez licytację publiczną w sądzie tutejszym w dwóch terminach dnia 29. Stycznia i 3. Marca 1875 każdym razem o godzinie 10tej przed południem.

Cenę wywołania stanowić będzie wartość szacunkowa 2733 zlr. 20 ct. w. a. poniżej której w terminach powyższych połowa rzeczony realności sprzedana nie będzie.

Wadium przy licytacji złożyć się mające wynosi kwotę 273 zlr. 32 ct. w. a.

Resztę warunków i wyciąg hipoteczny i akt szacunkowy przejrzeć można w registraturze c. k. Sądu obwodowego.

Na wypadek jeżeli przy pierwszych dwóch terminach licytacyjnych nikt przynajmniej ceny szacunkowej nie zaoferuje wyznacza się termin na dzień 3. Marca 1875 godzinę 4tą popołudniu, na który wierzyciele hipoteczni stawić się winni, celem ułożenia lżejszych warunków, według których następnie sprzedaż licytacyjna w trzecim terminie rozpisana zostanie. — Głosy nieobecnych przy tym terminie doliczy się do większości głosów wierzycieli, którzy na terminie przybędą.

O rozpisaniu tej licytacji otrzymują zawiadomienie obydwie strony, c. k. urząd podatkowy, c. k. prokuratora skarbu we Lwowie i wszyscy wierzyciele hipoteczni, a w szczególności wierzyciele z miejsca pobytu niewiadomi. — następnie ci wierzyciele, którzyby po dniu 4. Sierpnia 1874 do hipotecei realności Nr. k. 112 na Struśinie w Tarnowie weszli, lub którymby uchwała niniejsza z jakiegokolwiek powodu nie została doręczoną, do rąk kuratora, który niniejszem w osobie adw. dra. Stojalowskiego z substytucją adw. dra. Ringelheima ustanowionym zostaje, tudzież przez Edykta.

C. k. Sąd obwodowy Tarnów dnia 3. Grudnia 1874.

(4515 1-3) E d y k t.

L. 5852. Ces. król. Sąd powiatowy w Krośnie, odnośnie do edyktu swego, z dnia 28. Września b. r. do l. 2382 ogłoszonego, w sprawie konwentu OO. Franciszkanów w Krośnie przeciw Mojżeszowi Grünspanowi o 1000 zlr. w. a. z pn. ogłasza dodatkowo, że przymusowa publiczna sprzedaż realności dłużnika, pod l. k. 181 i 232 w Krośnie położonych, Rutkoszczówka i Borkoszczówka zwanych, celem zaspokojenia nadmienionej wyżej wierzytelności konwentu OO. Franciszkanów, z pn. uchwałą tutejszą z dnia 28. września b. r. do l. 2382 pozwolono stosownie do uchwały właśnie rzeczony, nie tylko na terminach 7. Grudnia b. r. i 11. Stycznia 1875, wymienionych w poprzednim edyktie do l. 2382, ale także na dniu 15. Lutego 1875, o godzinie 10. rano, przeprowadzoną będzie, tudzież że na wymienionym teraz ostatnim terminie, realności wyżej rzeczony, także niżej ceny szacunkowej, za jakąkolwiek cenę sprzedane będą. Dalsze warunki licytacji w registraturze sądu, strony interesowane przejrzeć mogą.

C. k. Sąd powiatowy. Krosno, dnia 5. Grudnia 1874.

(4482 2-3) **G d i f t.**

3. 2738. Vom f. f. städtisch-belegirten Bezirksgericht in Stanislaw ist mit praes. 21. August 1873 3. 7003 wider Schabsy vel Sebastyan Jakobsohn gewesenen Bahnfections-Ingenieur in Kalusz von dem Bednarower Restaurator Meschulim Jung beziehungsweise dessen Rechtsnehmer Jekel Silberberz in Oltynia eine Klage auf Zahlung einer Forderung von 178 fl. sammt 60% Zinsen vom Klagstage angestrengt und von dem klägerischen Rechtsnehmer aus dem Grunde, weil der Aufenthaltsort des Beklagten nicht ausfindig zu machen, um Aufstellung eines Curators für den Beklagten gebeten worden.

Zur summarischen Verhandlung über die Klage ist hiergerichts die Tagung auf den 9. September 1874 Vormittag 10 Uhr angeordnet und zur Vertretung des Beklagten auf dessen Gefahr und Kosten Herr Advokat Dr. Wurzel und für den Fall der Verhinderung desselben Herr Advokat Cr. Bardach bestellt worden.

Dieses wird dem Geflagten Schabsy vel Sebastyan Jakobsohn mit der Warnung öffentlich bekannt gemacht, daß er entweder den aufgestellten Curator über die zweckmäßige Verhandlung seiner Rechtsache gehörig anzuweisen oder dem Gerichte einen anderen Sachwalter namhaft zu machen habe, widrigenfalls er die Folgen der Versäumung alles dessen sich selbst beizumessen haben würde.

Vom f. f. städt. deleg. Bezirksgerichte.  
Stanislaw den 8. Juni 1874.

(4514 2-3) **E d y k t.**

L. 4478. W tutejszym Sądzie znajdują się następujące przedmioty które we wsi Szczakowej niedaleko granicy Królestwa Polskiego znalezione zostały, jako to: pokrywiec z zegarka o dwóch złotych zewnętrznych kółkach a jednej wewnątrz łańcuszek od zegarka i drutu złotego i srebrnego roboty obrączkowej wraz z złotym kluczykiem i zepsute deszczochron składający się z czarnego jedwabnego pokrycia i laski hebanowej.

Wzywa się zatem niewiadomego właściciela tych przedmiotów, aby w ciągu roku licząc od dnia w którym edykt ten po raz trzeci w „Gazecie Lwowskiej“ umieszczony będzie do sądu tutejszego się zgłosił i swe prawo własności udowodnił, gdyż inaczej postąpi się z temi rzeczami w myśl §. 379 praw karn.

C. k. Sąd powiatowy  
Chranów. 14. Grudnia 1874.

(4509 3-3) **Obwieszczenie relicytacji.**

L. 13586. C. k. powiatowa Dyrekcja skarbu w Sanoku podaje niniejszem do powszechnej wiadomości, że na koszt i odpowiedzialność obecnego dzierżawcy drogą publicznej relicytacji wydzierzawia się pobór c. k. podatku konsumcyjnego z nadzwyczajnym 250% dodatkiem od wyszynku wina — podług III. klasy taryfowej w okręgu dzierżawnym Dembowieckim:

Składającym się z miejscowości: Dembowiec, Łazy, Majscowa, Osobnica, Pagórek, Radość, Wola Dembowiecka, Załęże z Markuszką i Zarzycie na przeciąg czasu od dnia 1. Stycznia 1875, a względnie od dnia oddania przedmiotu dzierżawy dzierżawcy do końca Grudnia 1875 z zastrzeżeniem milczącego odnowienia na dalszy drugi rok 1876 w razie zaniechanego wypowiedzenia, pod następującymi warunkami:

1. Licytacja przodsięwzięcie się dnia 28. Grudnia 1874 o godzinie 9. przed południem do godziny 2. popołudniu w urzędzie gminnym w Dembowcu.
2. Do dzierżawy przypuszcza się każdego kto podług prawa i krajowych ustaw do takich przedsięwzięć jest zdolnym, w każdym razie są od dzierżawy za zbrodnie na karę zasądzeni — tudzież małoletni — ugodolomni — dzierżawcy dochodów skarbowych — i ci, którzy za przemytnictwo lub ciężkie przestępstwo w skutek ustawy karnej na przestępstwa dochodów skarbowych w śledztwo podciągniętemi i ukaranymi zostali.
3. Cena wywołania stanowi się roczna kwota 50 złr., wyraźnie: pięćdziesiąt złr. w. a.
4. Chęć licytowania mający winni są złożyć — do rąk komisji licytacyjnej przed rozpoczęciem licytacji jako wadyum kwotę równą dziesiątej części ceny wywołania to jest 5 złr. w. a.
5. Także przyjmują się od licytujących pisemne oferty, jednakże muszą takowe zaopatrzone być w wadyum, muszą zawierać ofiarowaną kwotę nie tylko cyframi lecz także literami i nie mogą mieć żadnej klauzuli niezgodnej z niniejszem obwieszczeniem i z innymi warunkami dzierżawy.

Oferty te opieczętowane doreczą się przed licytacją naczelnikowi c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu w Sanoku do dnia 27. Grudnia 1874 do godziny 2. po południu.

6. Resztą warunków dzierżawnych można przed licytacją w powiatowej Dyrekcji skarbu w Sanoku i u nadzoru straży skarbowej w Jasle przejrzeć.

Sanok dnia 15 Grudnia 1874.

(4453 3-3) **Obwieszczenie.**

L. 8377. Ze strony c. k. Sądu powiatowego w Bolechowie czyni się wiadomo, że realność pod G. D. 99 w Bolechowie ruskim położona, ciała tabularnego niestanowiąca a do masy spadkowej Kazimierza Kochońskiego należąca. w Sądzie tutejszym w trzech terminach t. j. 25. Stycznia, 24. Lutego i 19. Marca 1875, każdą razą o godzinie 10. przed południem, przez publiczną licytację sprzedaną zostanie, do czego się chęć kupienia mających z tym dodatkami zaprasza, że cena wywołania na 600 złr. w. a. zaś zakład czyli wadium na 60 złr. ustanowione zostały.

Z c. k. Sądu powiatowego.  
Bolechów, dnia 1. Grudnia 1874.

(4429 3-3) **E d y k t.**

L. 7099. C. k. Sąd powiatowy w Horodence oznajmia niniejszem niewiadomym spadkobiercom sp. Herscha Leiby Schütza, iż celem doręczenia uchwały tabularnej z dnia 31. Lipca 1874 do l. 4160, dla Herscha Leiby Schütza, w międzyczasie zmarłego, wygotowanej, mocą której Mariem Margulies za właścicielkę sumy 52 zł 50 ct. w. a. na realności pod l. k 125 w Horodence na rzecz jego wpisanej, zaintabulowano, im Salamona Gittera kuratorem ustanawia i jemu pomienioną uchwałę, doręcza.

C. k. Sąd powiatowy.  
Horodenska dnia 11. Grudnia 1874.

(4427 3-3) **Obwieszczenie.**

L. 7157. C. k. Sąd powiatowy w Bełzie oznajmia niniejszem, że c. k. Sąd krajowy we Lwowie uznał Stanisława Biłyka z Leszczkwa uchwałą z dnia 14. Sierpnia 1874. l. 42.830 marnotrawcą, i że mianowano jego kuratorem Tomka Kaczkowskiego z Leszczkwa.

C. k. Sąd powiatowy  
Bełz dnia 13. Września 1874.

(4474 3-3) **E d y k t.**

L. 35480. C. k. Sąd powiatowy miejs. deleg. Sekc. I. we Lwowie podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż w sporze Karola Kropiowskiego i Karola Matlasy przeciw niewiadomemu z miejsca pobytu Wincentemu hr. Bobrowskiemu o zapłacenie sumy 231 złr. 50 ct. w. a., tudzież o usprawiedliwienie dozwolonej tu sądowej uchwały z dnia 26. Października 1874 l. 32682 pro wizorycznej grabieży ruchomości tegoż pozwem de praes. 18. Listopada 1874 l. 35480 wszczętym mianowany został kuratorem niewiadomego z miejsca pobytu Wincentego hr. Bo-

(4489 2-3) **Obwieszczenie.**

L. 45.987. Od dnia 1. Stycznia 1875. będą sprzedawać się zmienione znaczki stemplowe (marki) wszystkich kategorii, z jedynym wyjątkiem znaczków stemplowych do gazet na 1 i 2 ct., a mianowicie:

a) znaczki stemplowe na 1/2 ct., 1 ct., 2 ct., 3 ct., 4 ct., 5 ct., 7 ct., 10 ct., 12 ct., 15 ct., 25 ct., 36 ct., 50 ct., 60 ct., 75 ct. i 90 ct. — tudzież 1 zł., 2 zł., 2 zł. 50 ct., 3 zł., 4 zł., 5 zł., 6 zł., 7 zł., 10 zł., 12 zł., 15 zł. i 20 zł.;

b) znaczki stemplowe do kalendarzy na 6 ct.

Będące teraz w użytkowaniu marki stemplowe wszystkich powyżej poszczególnionych kategorii wyjdą z dniem 31. Stycznia 1875. całkiem z użytkowania

Użycie więc tych znaczków stemplowych po dniu 31. Stycznia 1875. równać się będzie zupełnemu nieostemplowaniu i pociągnie za sobą takie prawne skutki, jakie według ustaw o należytościach połączone są z nieostemplowaniem.

Od dnia 1. Lutego do 30. Kwietnia 1875. (włącznie) będą urzędowe magazyny stemplowe wymieniać bezpłatnie wyszłe z użytkowania a nieużyte marki stemplowe na nowe marki z zachowaniem istniejących w tej mierze przepisów.

Po dniu 30. Kwietnia 1875. nie ma miejsca ani wymiana uchylonych znaczków stemplowych ani jakiegokolwiek inne wynagrodzenie za takowe.

Z c. k. krajowej Dyrekcji Skarbu.  
Lwów d. 19. Października 1874.

browskiego adwokat Dr. Weiss, z substytucją adw. kraj. Dra. Sokala i do rozprawy sumarycznej termin na dzień 14. Stycznia 1875 o godzinie 10. rano wyznaczony został.

Lwów, dnia 21. Listopada 1874.

(4463 3-3) **E d y k t.**

L. 2504. C. k. Sąd pow. miejsk. del. w Tarnopolu, podaje do powszechnej wiadomości, iż Andruch Butryn z Hluboczka W. za marnotrawcę uznany został, i temuż na kuratora Marcina Szpiczak nadany jest.

Tarnopol, dnia 9. Grudnia 1874.

(4412 3-3) **E d y k t.**

L. 26942. C. k. Sąd delegowany miejski cywilny w Krakowie podaje do wiadomości, że z początkiem r. 1874 Wojciech, Berkmann w Jenizejsku na Syberji bez pozostawienia rozporządzenia ostatniej woli umarł.

Ponieważ temuż sądowi nie jest wiadomem, czy i którym osobom prawo dziedziczenia do spadku po zmarłym pozostałego wynoszącego 56 rubli 36 kopiejek przysługują, przeto wzywa się wszystkich, którym z jakiegokolwiek tytułu prawa do tego spadku przysługiwac mogą, ażeby prawo swe do powyższego spadku w przeciągu jednego roku w tymże Sądzie zgłosili i po wykazaniu swych praw dziedziczenia deklarację do tegoż spadku wniosli w przeciwnym bowiem razie spadek którego kuratorem adw. Dra. Relingera się ustanawia, z temi tylko którzy prawa swe do spadku wykazali i oświadczyli się, per-traktowanym i przyznanym, zaś nieobjęta część spadku albo w razie gdyby się nikt do tegoż nie zgłosił, cały spadek Wysokiemu Skarbowi przyznanym będzie.

Kraków, 3. Grudnia 1874.

(4414 3-3) **E d y k t.**

L. 7145. C. k. Sąd powiatowy w Kętach podaje do publicznej wiadomości, iż celem zaspokojenia sumy 400 złr. masie depozytowej Maryi Nowickiej, tudzież Estery i Teodora Otfinowskich od Jana i Maryanny Górowiczów, tudzież od małoletnich Jana Kantego i Wincentego Wiśniowskich się należącej, z pu. dozwoloną została publiczna sprzedaż gruntu w Kętach pod l. top. 673

położonego z 16 zagonów czyli 1474 1/6 kwadr. sążni się składającego, tudzież 4/6 części gruntu pod l. top. 673 d. i 716 d. 852 n. i 926 n. położonego 2 morgi 831 1/6 kwadr. sążni obszaru mającego, małżonków Jana i Maryanny Górowiczów, tudzież małol. Wincentego i Jana Kantego Wiśniowskich własnością będącego i że licytacja ta odbędzie się w ces. król. Sądzie powiatowym w Kętach w dwóch terminach a mianowicie w dniu 25. Stycznia 1875 i w dniu 8. Lutego 1875

każdą razą o godzinie 10. z rana. Cenę wywołania stanowi suma 639 złr. 51 ct. w. a. poniżej której rzeczzone grunta na pierwszych dwóch terminach sprzedane nie będą. Na wypadek gdyby na pierwszych dwóch terminach owe grunta przynajmniej za cenę powyższą sprzedane być nie mogły, wyznacza się do ułożenia warunków używających w tutejszym Sądzie termin na dzień 15. Lutego 1875 o godzinie 10. z rana.

Extrakt hipoteczny, protokół oszacowania, tudzież warunki li-tycyjne przejrzeć można w registraturze sądowej, a wykaz podatków w c. k. urzędzie podatkowym w Białej. Dla niewiadomych z miejsca pobytu Jana i Maryanny Górowiczów ustanowiony został kuratorem p. Dr. Jan Markel, a dla wszystkich interesowanych z imienia, nazwiska i z miejsca pobytu niewiadomych, którzyby jakiegokolwiek prawa do sprzedać się mającego gruntu w Kętach pod Nr. top. 673 d. i 716 852 i gruntu pod l. top. 852 n. i 926 używali, ustanowionym został kuratorem p. Dr. Gustaw Nowak, o czym się wszystki- h tych niewiadomych niniejszym edyktem zawiadamia.

Kęty dnia 29. listopada 1871.

(4418 3-3) **E d y k t.**

L. 68518. C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie z powodu wniesionej na dniu 2. czerwca 1874 do l. 31997 przez Feigę Bohin prośby względem wydania nakazu zapłaty przeciw Witalisowi W. Smochowskiemu o 300 złr. w. a. z pu. ustanawia dla pozwanego Witalisa W. Smochowskiego z życia i miejsca pobytu niewiadomego, kuratora w osobie p. adwokata Dra. Szwedzkiego z zastępstwem adw. p. Dra. Horwatha, temuż kuratorowi nakaz zapłaty 5. Czerwca 1874 l. 51997 wydany doręcza i o tem Witalisa W. Smochowskiego zawiadamia.

Lwów, dnia 4. grudnia 1874.

(4413 3-3) **G d i f t.**

Nr. 4274. Vom f. f. Bezirks-Gerichte in Horodenska wird den dem Leben und Wohnorte nach unbefannten Erben des Johann Lukasiewicz zwecks der Zufindung des Tabularbefehdes vom 18. August 1872 3. 2563, womit die Lösung der zu Gunsten des Johann Lukasiewicz ob der dem Michael Negrusz gehörigen hierorts sub Nr. 96 gelegenen Realitätshälfte hastenden, aus den Compromiß-Urkunden vom 6. und 7. April 1867 vorgemerkten Verbindlichkeiten bewilligt und vollzogen wurde der Herr Aleksander Kolankowski zum Kurator bestellt und ihm der obige Befcheid zugestellt.

Vom f. f. Bezirksgerichte.  
Horodenska, den 30. November 1874.

## Stundmachung.

3. 45.987. Vom 1. Jänner 1875 an werden geänderte Stempelmarken aller Kategorien (mit alleiniger Ausnahme der Zeitungs-Stempelmarken zu 1 fr. und 2 fr.) in den Verschleiß gesetzt, und zwar:

a) Stempelmarken zu 1/2 fr., 1 fr., 2 fr., 3 fr., 4 fr., 5 fr., 7 fr., 10 fr., 12 fr., 15 fr., 25 fr., 36 fr., 50 fr., 60 fr., 75 fr. und 90 fr. — dann zu 1 fl., 2 fl., 2 fl. 50 fr., 3 fl., 4 fl., 5 fl., 6 fl., 7 fl., 10 fl., 12 fl., 15 fl. und 20 fl.

b) Kalenderstempelmarken zu 6 fr.

Die gegenwärtig im Verschleiß befindlichen Stempelmarken aller vorangeführten Kategorien werden mit dem 31. Jänner 1875 gänzlich außer Gebrauch gesetzt.

Die Verwendung der außer Gebrauch gesetzten Stempelmarken nach dem 31. Jänner 1875 ist daher der Nichterfüllung der gesetzlichen Stempelpflicht gleichzuhalten, und zieht die auf Grund der Gebührengesetze damit verbundenen nachtheiligen Folgen nach sich.

Die außer Gebrauch gesetzten unvernichtet gebliebenen Stempelmarken werden unter Beobachtung der gesetzlichen Bestimmungen und Vorschriften vom 1. Februar bis einschließlic 30. April 1875 bei den Stempelmagazins-Ämtern gegen neue Stempelmarken unentgeltlich umgewechselt.

Nach dem 30. April 1875 findet weder die Umwechslung, noch eine Vergütung bezüglich der aus dem Verschleiß gezogenen Stempelmarken Statt.

Von der f. f. Finanz-Landes-Direction.  
Lemberg, am 19. October 1874.

## ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Ч. 45.987. Отъ дня 1. Января 1875. вѣдѣтъ продаваніи змѣненній знаки стемплевій (марки) всѣхъ категорій зъ однимъ изъятіемъ знаковъ стемплевыхъ до часописы на 1 и 2 сот. а именно:

а) знаки стемплевій на 1/2 сотного, 1 сот., 2 сот., 3 сот., 4 сот., 5 ст., 7 ст., 10 ст., 12 ст., 15 ст., 25 сот., 36 сот., 50 сот., 60 сот., 75 сот. и 90 сот., — таковы на 1 зар., 2 зар., 2 зар. 50 сот., 3 зар., 4 зар., 5 зар., 6 зар., 7 зар., 10 зар., 12 зар., 15 зар. и 20 зар.;

б) знаки стемплевій до временниковъ на 6 сот.

Бѣдѣнн теперь въ оуживаніи марки стемплевій всѣхъ повыше вычисленыхъ категорій выйдѣтъ зъ днемъ 3. Января 1875. цѣлкомъ изъ оуживанія.

Протоко оуживанье тыхъ знаковъ стемплевыхъ по дню 31. Января 1875. рѣшати са вѣдѣтъ совѣтомъ неостемплеванію и потагнеть за собою такія правенія слѣдствія, якіи послѣ оуставѣ о належитостяхъ ползченія сѣтъ съ неостемплованьемъ.

Отъ дня 1. Февраля до 30. Априла (включно) вѣдѣтъ оурадовіи магазини стемплевій бесплатно вымѣнювати вышліи зъ оуживанія а не оужитіи марки стемплевій на новіи марки зъ захованьемъ истинючихъ въ той мѣры переносѣвъ.

По дню 30. Априла 1875. не має мѣстца ани вымѣна знесеныхъ знаковъ стемплевыхъ ани жадное инное вынагороженье за тинже.

Зъ ц. к. финансовою Дирекцію краевой.  
Львовъ, дня 19. Октября 1874.

3. 6744. Vom k. k. Kreisgerichte in Neu-Sandec als Concursgerichte wurde über das gesammte bewegliche und über das in den Ländern, für welche die Concursordnung vom 25. December 1868 Nr 1 und 1869 R. G. Bl. gilt gelegene unbewegliche Vermögen des Johann Bühler Bräuermeisters aus Strzylawka wohnhaft in Zimnawódka der Concurs eröffnet.

Herr Adam Dzikowski k. k. Bezirksrichter in Cieżkowice als Concurs-Commissär, Herr Abbotat Dr. Berson in Neu-Sandec als einseitiger Masseverwalter, und Herr Josef Kramer Bräuer in Okocim als dessen Stellvertreter bestellt.

Zugleich wird zur Bestätigung des einseitigen bestellten zur Ernennung eines anderen Masseverwalters und dessen Stellvertreter die Tagfahrt beim k. k. Bezirksgerichte in Cieżkowice auf den 23. December 1874 um 9 Uhr Vormittags bestimmt, zu welcher die Concursmassgläubiger mit der Aufforderung vorgeladen werden, daß dieselben die zur Befreiung ihrer Ansprüche dienenden Belege zu dieser Tagfahrt beizubringen haben; bei dieser Tagfahrt haben die Gläubiger auch den Gläubigeraus- schuß zu wählen.

Jedermann der an die gemeinschaftliche Concursmasse einen Anspruch als Concursgläubiger zu stellen hat, wird aufgefordert, seine Forderung, selbst wenn ein Rechtsstreit anhängig wäre bis längstens 5. Februar 1875 beim k. k. Bezirksgerichte in Cieżkowice nach Vorschrift der Concursordnung zur Vermeidung der in der Concursordnung angeordneten Rechtsnachtheile anzumelden und bei der Liquidirungs- Tagfahrt zu liquidiren und zur Rangbestimmung zu bringen.

Unter Einem wird die Liquidirungs-Tag- fahrt auf den 3. März 1875 um 9 Uhr Vor- mittags beim k. k. Bezirksgerichte in Cieżko- wice angeordnet, zu welcher die Concursgläu- biger mit der Aufforderung vorgeladen werden, daß den erscheinenden angemeldeten Gläubigern das Recht zusteht, durch freie Wahl an die Stelle des Masseverwalters und seines Stell- vertreters, sowie der Mitglieder des Gläubiger- ausschusses, welche bis dahin im Amte waren, andere Personen ihres Vertrauens entgeltig zu berufen.

Die weiteren Veröffentlichungen im Laufe des Concurs-Verfahrens, werden durch die amtliche „Gazeta Lwowska“ erfolgen.

Vom k. k. Kreisgerichte.  
Neu-Sandec, am 11. Dezember 1874.

**Doniesienia prywatne.**

**Swieżo otrzymane**  
**Pasztety strassburgskie,**  
Kawior, Minogi,  
Homary (raki morskie),  
Sardynki w 10 gatunkach,  
Sardynki rosyjskie,  
Sledzie holenderskie  
(marynowane i zwijane)  
**różne Sery**  
jak również największy wybór  
**OWOCÓW**  
niecejskich kandyzowanych.  
poleca **F. W. Królikowski.**

**GISSHÜBLER**  
**najeżyściejszy alkaliczny zdroj kwaśny.**

Skutkuje szczególnie w słabościach gardłowych, kokluszach u dzieci, kwasu i kur- czach żołądka, chronicznych katarach organów oddechu, chronicznych katarach pęcherza i jest wyborny iorzeźwiający napój w każdym czasie. Z porady lekarskiej używa się wodę tę w powiększonych słabościach z ciepłem ml-kiem lub także bez mleka, a we wszystkich większych miastach, gdzie jest brak dobrej wody do picia, służy ona jako napój do stołu.

Rozsyła się tylko we flaszkach. Broszurki, cenunki i t. d. udziela gratis **właściciel:**  
**Henryk Mattoni, w Karlsbadzie (w Czechach).**  
Sklady: **Wiedeń, Maximilianstrasse 5, Tuchlauben 14.**

**Zawiadomienie.**

**AKCYONARYUSZY**  
**Galicyskiego Towarzystwa parcelacji i budowy**

zawiadamiamy niniejszem, iż likwidacya tegoż Towarzystwa przeprowa- dzona w myśl instrukcyi udzielonej likwidatorom na ogólnem zebraniu akcyonaryuszy z dnia 11. Listopada 1873 okazała jako rezultat, że akcyonaryusze otrzymają, za każdą akcyę Galicyjskiego Towarzystwa parcelacji i budowy z kuponem dnia 1. Lipca 1874 płatnym, jedną akcyę pierwszeństwa Banku Galicyjskiego dla handlu i przemysłu, która opatrzoną jest kuponem procentowym za rok 1874 płatnym dnia 1go Stycznia 1875 w kwocie 5 złr. w. a. tudzież kuponem dywidendowym za rok 1873 płatnym dnia 1. Lipca 1874 w kwocie 50 ct. w. a. — Posiadacze kuponu płatnego d. 1. Stycznia 1874 od akcyj Towarzystwa parcelacji otrzymają nadto za każdy kupon po 2 złr. 50 ct. w. a.

Wymiana akcyj następuje w kantorze Banku Galicyjskiego dla handlu i przemysłu od chwili niniejszego ogłoszenia począwszy przez 3 miesiące, poczem niewymienione w tym terminie akcyje złożone zo- staną do depozytu c. k. Sądu krajowego krakowskiego jako sądu han- dlowego na koszt i niebezpieczeństwo akcyonaryuszy zostających w zwłoce

**Likwidatorowie.**

C. k. uprzyw.  
**Karola**



kolej galic.  
**Ludwika.**

**OGŁOSZENIE.**

Od 15. Grudnia b. r. począwszy aż do dalszego postano- wienia artykuły, dotychczas podług klasy B. naszych tariff, z dnia 15. Maja 1872 otaryfowane, jako to: rzepak, kuchy olejne i mąka z kuchów olejnych, kuchy lniane i mąka z kuchów olej- nych zaliczać się będą do tariffy specjalnej Nr. 6, zaprowa- dzonej z dniem 15. Sierpnia dla transportu zboża na naszej kolei, podług norm tamże wyszczególnionych.

**Dyrekcya ruchu.**

**LE MESSENGER D'ORIENT**

journal politique, literaire et financier  
paraissant à Vienne (Autriche)  
les mardis et les vendredis.

**Prix d'abonnement:**

Pour Vienne, l'Autriche, la Hongrie et l'Allemagne: un an fl. 15, six mois fl. 8, trois mois fl. 4. — Pour la Roumanie, la Serbie, la Suisse et l'Italie: un an 40 francs, six mois 20 francs, trois mois 12 francs. — Pour la Turquie: un an 48 francs, six mois 24 francs; trois mois 14 francs. — Pour la France, l'Angleterre, la Grèce et l'Egypte: un an 50 francs, six mois 25 francs, trois mois 16 francs.

Un numéro à Vienne 15 kreuzer.  
à l'étranger 40 centimes.

On s'abonne en adressant à l'Administration le montant par un mandat sur la po- ste ou par une traite sur un banquier, si la demande d'abonnement vient de l'étranger.

Le bureau du „Messager d'Orient“ se trouve dans la  
**Josefstadt, Schmidgasse Nr. 5, VIENNE.**

(4588)

Zaopatrzwszy nasz z dawien dawna  
**z najlepszej i niefalszowanej jakości**

**SKŁAD WIN**  
**w hotelu Żorża we Lwowie**

w nowe zawsze bezpośrednio z pierwszych winnic pobierane zapasy węgierskich, austriackich, francuskich i innych zagranicznych win, donosimy, że licząc na ustalony i znaczny odbyt, dotychczasowe ceny do najumiarkowańszych, gdzie indziej niepraktykowanych **zniżyć postanowiliśmy, mianowicie:**

**I. WĘGERSKIE BIAŁE WINA.**

|   |   |                        |
|---|---|------------------------|
| Zieleniak wytrawny but. z zł. 1.— na ct. 90.— | Stare Tokajskie but.                      | 8.—                    |
| „ „ „ 1.50 „ „ 1.32                           | Najstarsze Tokajskie                      | 10.—                   |
| Węgi-rskie przednie „ „ 2.— „ 1.68            | Ruster słodki „ z zł. 1.50 na zł.         | 1.32                   |
| „ „ 2.50 „ „ 2.10                             | Château Palugyay w oryginalnych butelkach | z zł. 1.50 na zł. 1.20 |
| Stary Węgrzyn „ „ 3.— „ 5.—                   |   |                        |

**II. WĘGERSKIE CZERWONE WINA.**

|   |  |                           |
|---|--|---------------------------|
| Budzkie miara z ct. 88 na 80, but. z ct. 60 na 56 | Stare Erlawskie                                      | zł. 1.68                  |
| „ Adelsberg miara z zł. 1.50 na 1.28              | Château Palugyay w oryg. but. z zł. 1.50 na zł. 1.20 | butelka z zł. 1 na ct. 90 |

**III. AUSTRIACKIE BIAŁE WINA.**

|   |   |      |
|---|---|------|
| Stołowe miara z ct. 88 na 80, but. z ct. 60 na 56 | Klosterneuburger II. but. z zł. 1.50 na zł. | 1.32 |
| Maurerskie miara z zł. 1.50 na 1.28               | Feslawskie „ „ „ 2.— „ „ 1.68               |      |
| butelka z zł. 1 na ct. 90                         | Klosterneuburger I. „ „ „ 2.— „ „ 1.68      |      |
| Brunner but. z zł. 1.— na ct. —90                 | Wajdlingskie „ „ „ 2.50 „ „ 2.10            |      |
| Grünzinger „ „ 1.— „ „ —90                        | „ z r. 1811 „ „ 3.— „ „ 2.50                |      |
| Gump Idskirchenski „ „ 1.50 „ „ 1.32              |   |      |

**IV. AUSTRIACKIE CZERWONE WINA.**

|   |                                    |  |
|---|------------------------------------|--|
| Stołowe miara z ct. 88 na 80, but. z ct. 60 na 56 | Feslawskie but. z zł. 1.68 na 1.50 |  |
|---|------------------------------------|--|

**WINA ZAGRANICZNE DESERTOWE I LIKWORY.**

|  |                                   |
|--|-----------------------------------|
| <b>Szampańskie.</b>                      | <b>Moselskie.</b>                 |
| Crémant Imperial but. zł. 6.—            | Mosel but. zł. 3.—                |
| Moet et Chandon Ay crémant rosé „ „ 5 25 | Bocksbeutel „ „ 4.—               |
| detto detto „ „ 1/2 „ 2-80               | <b>Burgundzkie.</b>               |
| Crème de Sillery de Mummé & C. „ „ 4-60  | Chambertin but. zł. 7.35          |
| Champ. des Souverains „ „ 4-60           | Chablis. „ „ 5.—                  |
| Cabinet „ „ 5-50                         | <b>Desertowe.</b>                 |
| detto „ „ 1/2 „ 3.—                      | Muscet Luuel but. zł. 4.20        |
| Carte blanche „ „ 3-50                   | Malaga kieliszek ct. —84 „ „ 4.20 |

**Bordeaux.**

|   |                                       |
|---|---------------------------------------|
| Bordeaux St-Estephe but. zł. 1-20         | Dry Madeira „ „ —84 „ „ 4.20          |
| detto St-Julien „ „ 1-50                  | Port à Port „ „ 1.05 „ „ 5.—          |
| detto Larose „ „ 3-36                     | Pale Sherry „ „ 1.05 „ „ 6.30         |
| detto du Baron Sarget II. qual „ „ 4.—    | Stare Madeira „ „ 1.05 „ „ 6.30       |
| detto „ I. qualite „ „ 5-25               | Xeres „ „ 1.05 „ „ 6.30               |
| detto Châteaux Lafitte „ „ 5-25           | Ammontilado „ „ 1.50 „ „ 9.—          |
| detto blanc de Mm- de Lur Salues „ „ 5-25 | <b>Likwory.</b>                       |
| detto Châteaux Margaux „ „ 7-35           | Curacao kieliszek ct. 42 but. zł. 8.— |
| detto Chât d'Yquem Superieur „ „ 10.—     | Anisette „ „ 42 „ „ 8.—               |

**Reńskie.**

|                                     |                              |
|-------------------------------------|------------------------------|
| Johannisbergskie but. zł. 5.25      | Slivowica „ „ 18 „ „ 2.40    |
| Rüdesheimskie z roku 1834 „ „ 4.—   | Crème de thè „ „ 42 „ „ 8.—  |
| Hochheimskie „ „ 5.25               | „ de Barbados „ „ 42 „ „ 8.— |
| Assmannhäuserskie czerwone „ „ 5.25 | „ de Cacao „ „ 42 „ „ 8.—    |

Przesyłki na prowincye uskuteczniamy bez zwłoki, nie licząc nie za staranne opakowanie butelek.

**J. M. Hoffmanna Synowie.**

**Wysoką wartość dla cierpiących na płuca, serce i na nerwy ma**  
**Liebiga Ekstrakt Kumysowy.**

Proszę mi przysłać jak najrychlej 36 flakonów pańskiego Kumys-Ekstraktu, ponieważ spostrzegliśmy po dziewięciu-dniowym używaniu takowego znaczne polepszenie u naszej córki, a zatem kuracyę dalej kontynuować chcemy. Osłabienie, które się codziennie a szczególnie wieczorem objawilo, usunęło się zupełnie a chora wygląda także znacznie lepiej.

**Józ. Eisenkolb,**  
starszy nauczyciel.

Ponieważ pański cenny Ekstrakt i u mnie po użyciu zaledwie trzech flaszek okazał się skutecznym, przeto upraszam o przesłanie mi (następuje zamówienie).

**Katarzyna Stude.**  
Po użyciu tych czterech flakonów Kumy- su mogą tyle zaświadczyć, że kaszel jest łagodniejszy; czują także zgodnie z pańskim twierdzeniem większą jak dotąd skłonność do snu itd.

**H. Müller.**

Broszury Dr. Weil udziela się gratis i franko.

**Cena jednego flakonu wraz z opakowaniem 1 zł. w. a. —** Paczki zawierają nie więcej jak 4 flaszek. — Przy zamówieniach należy przelać oraz należność, ponie- waż pobranie pocztowe do Austro-Węgier niema miejsca.

**General-Depot von Liebig's Kumys-Extrakt.**

Berlin, Friedrich Strasse 196.

NB. Lekarze naszego zakładu gotowi są każdą razą, otrzymawszy sprawozdanie kuracyjne, udzielić dotyczącym chorym szczegółowej informacyi, bez pretensyi na honorarium. W twierdzeniu publiczności jesteśmy gotowi oddać skład nasz pojedynczym dobrze znanym firmom.

(3879 4-6)

Mam zaszczyt zawiadomić niniejszem, że założyłem przy placu Halickim pod l. 2, naprzeciw gmachu Galicyjskiego Banku Hipotecznego.

**HANDEL**  
towarów kolonialnych i spirytusowych.

Polecając mój dobrze zaopatrzony skład, zwracam szczególniej uwagę na moje tanie i wyborne gatunki herbaty chińskiej, wymienione likwory francuskie i gdańskie, Rum bremski i z Jamaiki, 10cio i 20to letnią starą po stałych najumiarkowańszych cenach fabrycznych.

W składzie moim przeznaczyłem osobne miejsce na

**ŚNIADANIA.**

Prosząc o względy, poręczam jak najakuratniejszą usługę i kreślę się głębokim szacunkiem

Zygmunt Baczewski.

Plac Halicki l. 2. (4536 1-3)

**Ajento w**

dla Galicyi i Bukowiny poszukuje od dawna istniejącej i obficie zaopatrzonej handlu win i fabryka szampanów w Niższej Austrii. Frankowane oferty pod znakiem [—] 04, przyjmuje i odsyła na miejsce ekspedycya anonsów

Rudolfa MOSSE we Wiedniu.

**Masło świeże**

|                  |        |
|------------------|--------|
| przepyszny wyrób | 50 ct. |
| kuchenne         | 72 „   |
| szparbutter      | 64 „   |
| smalec czysty    | 54 „   |
| słonina gruba    | 52 „   |
| powidła dobre    | 24 „   |
| miód lipowy      | 36 „   |
| bydlinki sztuka  | 10 „   |
| sielawki         | 3 „    |
| skrodry          | 25 „   |
| minogi           | 20 „   |

**WINA**  
wyborowe najtaniej przez całą zimę.  
Kalafiory najpiękniejsze duże, 50 ct.

(2433 46-?)

**„Puritas“**  
płyn odmładzający włosy.

„Puritas“ nie jest barwą do włosów, lecz płynem mlecznym, posiadającym niemal cudowny przymiot odmładzania siwych już włosów, i zwracania włosom stopniowo, a najdalej do czternastu dni tego samego koloru, który pierwotnie posiadały.

„Puritas“ nie zawiera w sobie żadnej materii barwnej. Można włosy według upodobania zmywać wodą, można sypiać na biało powleczonej poduszkach, nie spostrzegnie się ani śladu barwy, ponieważ „PURITAS“ nie farbuję, lecz odmładnia.

**Używanie**  
tego płynu jest zupełnie pojedyncze. Mleko to wlewa się na dłoń, naciera płynem włosy tak długo, aż należycie zwilgotnieją i powtarza się to co dziennie. Na tem się kończy. Gdy włosy uzyskają dawniejszą swą naturalną barwę, co zazwyczaj po upływie 10 do 12 dni następuje, wystarcza do dalszego utrzymania barwy używanie tego płynu 2 razy na tydzień i można tym sposobem odmłodzić wąsy, faworyty i brody, jak niemniej najdłuższe i najbujniejsze włosy damskie.

Fłaszka „Puritas“ kosztuje 2 zł. (przy przesyłkach 20 ct. za opakowanie). Płyn ten otrzymać można za pobraniem pocztowem u

Otto Franz & Comp, in Wien, Mariahilferstrasse 38.

i w głównych składach:

Wien: Josef Weiss, Apotheker, Stadt, unter den Tauchlauben

Pest: Josef von Török, Apotheker, Königsgasse 7.

Prag: Josef Fürst, Apotheker, Schillinggasse.

Brünn: A. W. Wlasak, Apotheker „zum römischen Kaiser“.

NB. Skuteczność i nieszkodliwość tego płynu zaświadcza zdanie czasopisma medycznego „Wiener Medicinische Presse“ z dnia 2. Sierpnia 1874 które na tem miejscu w każdym pierwszym numerze miesięcznym przedrukowanem będzie.

**Doborowy skład optycznych przyrządów wszelkiego rodzaju.**

!!! Przybył !!!  
do Lwowa  
**J. NEUHÖFFER**  
Ces. król. nadworny  
optyk i mechanik wszelkich optycznych przyrządów.  
Najodpowiedniejsze podarunki  
sprzedaż według cennika po cenach fabrycznych.  
na święta Bożego narodzenia!  
F O W A R Y  
wystawione są na sprzedaż tylko do 1. stycznia 1875. roku  
w handlu przy ulicy Sobieskiego  
1.7, naprzeciw handlu p. Jürgensa.

Sprzedaz  
we Lwowie  
odbywać się będzie tylko do 1. stycznia 1875.  
Najodpowiedniejsze podarunki na święta Bożego narodzenia.

Ulica Sobieskiego l. 7, naprzeciw handlu p. Jürgensa.

(4407 5-5)

**C. k. uprz. kolej galic. Karola Ludwika.**

do l. 15.340/74 r. (4508 3-3)

**Rozpisanie konkursu.**

W celu obsadzenia 25 opróżnionych, na mocy ustawy z dnia 19. Kwietnia 1872 r. U. p. Nr. 69 dla wysłużonych podoficerów rezerwowanych posad budników.

| Nazwa posad  | Z tą posadą połączone | Czy dla dotyczących posad potrzebna jest | Uwaga |              |              |                 |               |                                  |                      |                                 |   |
|--|-----------------------|--|-------|--------------|--------------|-----------------|---------------|----------------------------------|----------------------|---------------------------------|---|
|  |                       |  |       | Roczna płaca | Kwaterunkowe | Inne emolumenta | dzienna płaca | Ządane wiadomości i inne warunki | praktyka i jak długo | egzamin i z których przedmiotów | Zwierzchność, urząd, przeds, etc. do których prosba kom. wniesiona być ma |
| 25 posad budników III. klasy   |                       |  |       |              |              |                 |               |                                  |                      |                                 |   |
| Dyrekcya ruchu c. k. uprz. kolei galic. Karola Ludwika   | 240                   |  |       |              |              |                 |               |                                  |                      |                                 |   |
| Pomieszkanie w naturze ewent. 80 albo 60 rocznie   |                       |  |       |              |              |                 |               |                                  |                      |                                 |   |
| Suknie służbowe w naturze  |                       |  |       |              |              |                 |               |                                  |                      |                                 |   |
| Znajomość języka niemieckiego i polskiego; czytać i pisać  |                       |  |       |              |              |                 |               |                                  |                      |                                 |   |
| Praktyka 3 miesięczna za dzienną płacą po 80 ct. w celu wyuczenia się sygnalizacji, instrukcyi budników i budownictwa nadziemnego  |                       |  |       |              |              |                 |               |                                  |                      |                                 |   |
| Egzamin z czytania, pisania, rachunków, sygnalizacji, odnosnych instrukcyi służbowych i z budownictwa nadziemnego                  |                       |  |       |              |              |                 |               |                                  |                      |                                 |   |
| Do dyrekcji ruchu c. k. uprz. kolei galic. Karola Ludwika  |                       |  |       |              |              |                 |               |                                  |                      |                                 |   |
| 4 tygodnie od 24. Grudnia b. r. licząc   |                       |  |       |              |              |                 |               |                                  |                      |                                 |   |
| Wskutek nominacji definitywnej czas służby ewent. w prowizorycznej własności spędzony, wliczonym będzie wcale statutow pensyjnych. |                       |  |       |              |              |                 |               |                                  |                      |                                 |   |

Lwów, 17. Grudnia 1874 r.

**Dyrekcya ruchu.**

(4512 3-3) **Konkurs.**

L. 1312. Celem obsadzenia opróżnionej dosady Sekretarza Rady powiatowej w Rohatynie połączonej z roczną płacą 800 zł. i 100 zł. dodatku na pomieszkanie, otwiera się ni-

niejszym konkurs.

Konkurenci zechcą podania swe zaopatrzone w wszelkie alegata i świadectwa służbowe wniesić na ręce Wydziału Rady powiatowej Rohatyńskiej najdalej do 1. stycznia 1875.

Pozostający w służbie rządowej lub autonomicznej, za pośrednictwem swych władz przełożonych. Posada ta jest prowizoryczna.

Z Wydziału Rady powiatowej. Rohatyn dnia 17. Grudnia 1874.

**K. k. priv. gal. Carl-Ludwigs-Bahn.**

ad Nr. 15.340 ex 1874.

**Concurs-Ausschreibung**

für die Befetzung von 25, für ausgediente Unterofficiere, im Sinne des Gesetzes vom 19. April 1872, N. G. Bl. Nr. 69 vorbehaltenen Bahnwächter-Posten.

| Bezeichnung der zu besetzenden Stelle   | Denennung der Behörde, bei welcher die Stelle in Erledigung gekommen | Mit dieser Dienststelle verbundene Bezüge an | Ob für den betreffenden Dienstposten erforderlich ist | Anmerkung |        |              |            |         |  |   |                                      |   |   |  |  |
|---|--|--|---|-----------|--------|--------------|------------|---------|--|---|--------------------------------------|---|---|--|--|
|   |  |  |   |           | Gehalt | Quartiergeld | Emolumente | Taggeld | Erforderliche Kenntnisse und sonstige Bedingungen zu deren Erlangung | Ob für den betreffenden Dienstposten erforderlich ist | einige Praxys sind von welcher Dauer | die Ablegung einer Prüfung u. aus welchem Gegenstand. | Behörden, Aemter, Unternehmungen etc. wo die Competenzgefuche einzubringen sind | Bewerbungstermin, und von welchem Zeitpunkt an gerechnet |  |
| 25 Bahnwächterstellen III. Cl.  | Bei der Betriebs-Direction der k. k. priv. gal. Carl-Ludwigs-Bahn    | 240  |   |           |        |              |            |         |  |   |                                      |   |   |  |  |
| Naturaquartier eventuell 80 oder 60 jährlich  |  |  |   |           |        |              |            |         |  |   |                                      |   |   |  |  |
| Dienstkleider in natura   |  |  |   |           |        |              |            |         |  |   |                                      |   |   |  |  |
| Kenntniß der deutschen und polnischen Sprache, des Lesens und Schreibens  |  |  |   |           |        |              |            |         |  |   |                                      |   |   |  |  |
| Probeparis gegen Taglohn pr 80 kr., behufs Einführung b. h. Erlernung b. Signal-, b. bezüglichen Dienstes-Instruktionen b. Oberhauses, v. circa 3 Monaten |  |  |   |           |        |              |            |         |  |   |                                      |   |   |  |  |
| Prüfung aus Lesen, Schreiben, Rechnen, der Signalführung, den übrigen betreffenden Dienstes-Instruktionen und aus dem Oberhause                           |  |  |   |           |        |              |            |         |  |   |                                      |   |   |  |  |
| Betriebs-Direction der k. k. priv. gal. Carl-Ludwigs-Bahn in Lemberg  |  |  |   |           |        |              |            |         |  |   |                                      |   |   |  |  |
| 4 Wochen vom 24. December l. J. an, gerechnet   |  |  |   |           |        |              |            |         |  |   |                                      |   |   |  |  |
| In Folge definitiver Ernennung wird die eventuell in provisorischer Eigenschaft zugebrachte Dienstzeit nach Maßgabe des Pensions-Statutes eingerechnet    |  |  |   |           |        |              |            |         |  |   |                                      |   |   |  |  |

Lemberg, am 17. December 1874.

**Die Betriebs-Direction.**